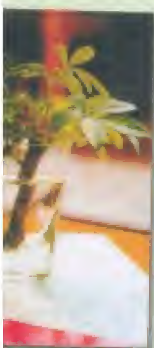
Trương Lỗ Quy

Kỹ thuật trồng hoa & cây lá TRONG NƯỚC

Nhà xuất bản Mỹ Thuật

Nguyên tác:

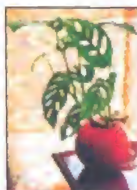
"THỦY BỒI HOA HUỆ"

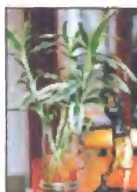
Tác giả: Trương Lỗ Quy

Nhà xuất bản: Khoa học Kỹ thuật Thượng Hải

TRƯƠNG LỖ QUY

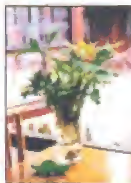
Biên dịch: Nguyễn Kim Dân

Kỹ thuật TRỒNG HOA VÀ CÂY LÁ TRONG NƯỚC

NHÀ XUẤT BẢN MỸ THUẬT

Mục Lục

Lời nói đầu

Cây lá màu không cần chăm sóc nhiều mà vẫn mang lại giá trị thưởng ngắm cao. Đó chính là sức hấp dẫn của cây lá màu khiến nó được trồng nhiều trong nhà và trong các phòng ốc.

Cuốn sách "Kỹ thuật trồng hoa và cây lá trong nước" là sự tổng kết kinh nghiệm thực tiễn trong nhiều năm nghiên cứu của tác giả. Hy vọng cuốn sách sẽ mang lại cho bạn đọc những giây phút tìm về với thiên nhiên thật thoải mái và bổ ích.

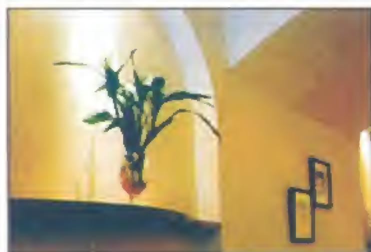
Cái nhìn tổng quan về cây lá màu trồng trong nước

Khái quát về cây lá màu trồng trong nước

Một bình nước trong, một cành cây xanh, thật đơn giản nhưng cũng thật gợi cảm, đó chính là cây lá màu. Vì thế, cây lá màu được chọn trồng phổ biến

Đơn giản thôi, nhưng thật bắt mắt

Cây lá màu trồng trong nước càng làm say đắm lòng người hơn dưới ánh đèn

Cây lá màu không trồng trong đất theo phương pháp truyền thống mà trồng trực tiếp vào đồ đựng đầy nước. Quả là phương pháp tiện lợi làm xanh hóa ngôi nhà.

Lịch sử của việc trồng cây lá màu trong nước

Việc trồng cây lá màu trong nước đã có từ lâu. Ngay từ năm 1860, hai nhà khoa học người Đức là Sachs và Knop đã dùng 10 nguyên tố dinh dưỡng cần thiết cho sự sinh trưởng của cây (cacbon, hydrô, oxy, nitơ, phốt pho, kali, canxi, magiê, lưu huỳnh, sắt) phối chế thành dịch dinh dưỡng để trồng cây. Trong vòng 100 năm sau, trải qua nhiều thăng trầm, các nhà thực vật học đã làm cho việc trồng cây trong nước trở thành một quy trình kỹ thuật sản xuất thành thục và được phổ biến rộng rãi, chẳng hạn ở Nhật Bản, từ năm 1960, người ta đã coi việc trồng cây trong nước là một phương pháp trồng và chăm sóc cây trong nghệ thuật làm vườn.

Trúc lưng rùa mini trồng trong nước, trẻ em rất thích

Cây lá màu trồng trong nước làm cho căn phòng trở nên thanh nhã hơn

Nước trong, hoa trắng, lá xanh, đồ đựng trong suốt mang đến cho bạn một cảm giác sạch sẽ

Dân gian Trung Quốc cũng đã sớm có tập quán trồng cây lá màu trong nước như ở Quảng Đông thường trồng cây dành dành (còn gọi là Hoành Chi) trong nước để thưởng thức, còn cắm cả cành trúc phú quý, vạn niên thanh vào nước để nó ra rễ, sinh trưởng, sau đó người ta mới đem ra thưởng ngắm.

Rễ cây cỏ cát tường viền bạc giống như nhân sâm được mọi người yêu thích

Ngắm rễ cây trong nước đem lại một cảm giác rất đặc biệt

Cây xương rồng kiểng Thái Vân Các cắm tùy ý vào nước, trông cũng tràn đầy sức sống

Trồng cây lá màu trong nước có tính ưu việt rất rõ rệt. Trước tiên, nó không những giúp người xem quan sát được thân, lá, hoa, quả của cây, mà còn cho người xem thấy được hình dạng của bộ rễ cây. Bộ rễ của cây lá màu cũng giống như các cơ quan khác của cây, có giá trị thưởng thức rất cao. Về màu sắc của rễ, ngoài màu trắng chiếm đa số, thì bộ rễ của môn Hỷ lâm Hồng Bảo Ngọc có màu đỏ sậm.

Cây lá màu trồng trong bình nước trong suốt, mới nhìn đã thấy ngay

Ngắm hành biển trong nước, rễ của nó hiện ra rất rõ ràng

Cây kỳ lân chưởng (Kỳ lân bàn tay) trồng trong nước mới tuyệt diệu làm sao

Trúc phú quý viền lá vàng, long huyết có bộ rễ màu vàng quýt; rễ của các loài cây thuộc họ Thu Hải Đường có màu đen. Về hình thái của rễ, một số loài cây như Lan Hạc Vọng, Lan lưỡi rồng, Lan quân tử... có bộ rễ thịt to; một số loài cây lá màu như Hành biển, Lan kim túc, Lục cự nhân, môn Bạch Hạc... có bộ rễ rất phát triển, cả bộ rễ trông giống như chòm râu của ông Thọ.

Nhà bếp là nơi đặt bình hoa trồng trong nước rất tốt

Những loài cây như Tam giác trụ, cây lê Cỏ Phụng, Lan túi, lê Điếu Phụng... lại có bộ rễ ngắn và thưa; có loài như cỏ chân vịt, cỏ Thái diệp... có bộ rễ với những sợi rễ rất nhỏ. Các bộ rễ muôn màu muôn vẻ càng làm phong phú thêm giá trị thưởng thức của cây lá màu.

"Tác phẩm nghệ thuật sống" để trang trí màu xanh trong nhà

Cây lá màu trồng trong nước được ứng dụng rộng rãi trong nghệ thuật trang trí nội thất. Bình đựng được nghệ thuật hóa và các loài cây trồng trong nước có một vẻ đẹp làm say đắm lòng người, mang lại cho con người một cảm giác rất đỗi thân thiết, nó như tác phẩm nghệ thuật trong suốt, làm cho căn phòng sáng sủa, tăng thêm sức sống vô tận. Mùa trang trí nội thất đẹp nhất là mùa xuân, mùa hạ, mùa thu, nhất là mùa hạ, vì nó mang lại cho căn phòng sự tươi mát và trong lành. Nếu chọn nơi bài trí, thì trang trí trong nhà bếp, phòng ăn và phòng tắm là thích hợp hơn cả. Trong những không gian nhỏ như phòng đọc, phòng trà, quán bar, quán cơm, đặt những bình cây lá màu trồng trong nước sẽ vừa tao nhã, lại vừa kinh tế, trở thành "mốt" trong nghệ thuật trang trí trong phòng ốc.

Cây lá màu trồng tổ hợp trong nước

Cây lá màu trồng trong nước được nghệ thuật hóa

Ưu điểm cây lá màu trồng trong nước

Cây môn Hỷ lâm, Hồng Bảo Thạch dễ trồng trong nước nhất

Việc trồng cây lá màu trong nước rất dễ thực hiện. Rất nhiều người tuy thích hoa, nhưng lại không biết cách trồng, nhất là không nắm vững cần tưới bao nhiêu nước và tưới bao nhiêu lần, vì thế cây không chết khô vì tưới quá ít, thì cũng sinh trưởng kém, thậm chí thối rễ chết do tưới quá nhiều nước. Còn cây lá màu trồng trong nước thì ngay cả người không biết trồng hoa cũng có thể trồng được, mà cây lá màu cũng sinh trưởng bình thường. Dù là đi làm xa, đi thăm người thân hay đi du lịch vài ngày cũng không ảnh hưởng đến sự sinh trưởng của cây lá màu.

Trồng tổ hợp trong nước cây Điểm sao và cây Lạc thạch

Cây lá màu trồng trong nước rất sạch, có thể giảm được sự phá hoại của sâu bọ. Còn trồng cây lá màu trong đất thường gây ô nhiễm môi trường do tưới nước, bón phân... Trong đất còn có sâu hại và cỏ dại sinh sôi nảy nở, không những có hại cho cây, mà còn ảnh hưởng nghiêm trọng đến giá trị thưởng thức của cây.

Rễ cây Thiết Mộc Lan trồng trong nước trông thật mạnh mẽ

Trồng tổ hợp cây lá màu

Thái Vân Các sừng sững như nhà chọc trời

Trồng tổ hợp các cây lá màu có hình dạng và màu sắc khác nhau có thể đạt hiệu quả nghệ thuật cắm hoa. Nếu cắm thêm vài bông hoa tươi có màu sắc diễm lệ và có tư thế hài hòa, thì bình hoa sẽ càng trở nên thanh nhã và sang trọng hơn.

Thiết kế để trồng tổ hợp cây lá màu trong nước

Việc trồng nhiều loại cây lá màu khác nhau trong cùng một bình đựng, thông qua sáng tạo nghệ thuật và biện pháp khoa học để tạo thành một tác phẩm hoàn chỉnh gọi là trồng tổ hợp cây lá màu trong nước.

NHỮNG ĐIỀU CẦN CHÚ Ý KHI THIẾT KẾ

- Chú ý mối quan hệ cao thấp giao nhau, đứng thẳng và rủ xuống giữa các cây sao cho chúng hài hòa và đẹp mắt.
- Thông qua kết cấu khéo léo, thể hiện ra được đầy đủ ưu thế về hoa văn, về chất, hình trạng của lá cây lá màu trồng trong nước.
- Không nên trồng nhiều loại cây quá, chỉ trồng khoảng 3 loại là vừa, không trồng quá 5 loại.
- Mục đích của việc trồng tổ hợp cây lá màu trong nước là thể hiện được cái đẹp của cây lá màu, nên đồ đựng không cần hoa mĩ, chỉ cần đơn giản, vừa vặn, hài hòa.

Ví Dụ 1

Cây để trồng:

Cây điểm sao và cây lạc thạch

Nội dung thiết kế:

Bề mặt lá cây điểm sao có những hoa văn rất đẹp, thế cây kéo dài với những phiến lá to chiếm lấy phần không gian phía trên và hai bên, còn thân cây lạc thạch thì lại mềm mại rủ xuống, trông rất tự nhiên và khoáng đạt. Toàn bộ tác phẩm phác họa ra một bức tranh đẹp, thanh nhã bằng sự đối sánh: giữa trên và dưới, giữa chấm hoa trên lá và lá toàn xanh, giữa lá nhỏ với lá to.

Cây điểm sao và cây lạc thạch trồng tổ hợp trong nước

Vạn niên thanh lá phấn xanh

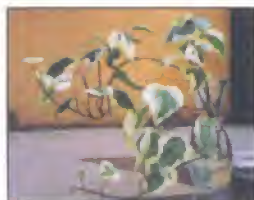
Ví Dụ 2

Vạn niên thanh lá phấn xanh

Cây trồng:

Vạn niên thanh lá phấn, Quyên lệ thảo, Thường xuân đằng (hedera shom bea).

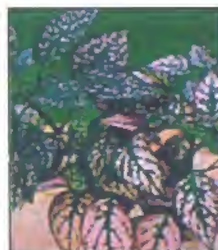

Thường xuân đằng

Nội dung thiết kế:

Tác phẩm này là sự tổ hợp của các lá cây rực rỡ, sặc sỡ.

Cả ba loại cây này đều là lá hoa (lá đồng thời là hoa) nhất là Quyên lệ thảo có màu hồng phấn ít thấy, còn Vạn niên thanh lá phấn với lá thẳng đứng và Thường xuân đằng rủ xuống đối xứng hai bên, do đó Quyên lệ thảo có tác dụng lấp chỗ trống xung quanh và làm mềm mại các đường cong.

Quyên lệ thảo

Ví Dụ 3

- **Cây trồng:**

Dừa Tụ Trân và Trúc Phú Quý

- **Nội dung thiết kế:**

Tuy không có cây dây leo rủ xuống, nhưng nếu cắm theo hình chữ "L" thì trông rất có trình tự và đầy thi vị.

Ví Dụ 4

- **Cây trồng:**

Thường xuân đằng

- **Nội dung thiết kế:**

Chỉ có hai loại cây, kiểu lá có chỗ giống nhau, trong sự thống nhất, chứa đựng sự biến hóa, sự đối sánh của phương hướng kéo dài cùng những phiến lá to nhỏ và các hoa văn trên lá, do đó khi ta ngắm nhìn không có cảm giác đơn điệu.

Môn Hỷ lâm cuống đỏ và Thường xuân đằng trồng tổ hợp trong nước

Cây Thiết mộc lan 7 màu, Cúc lá bạc và cây Mạn trường xuân lá hoa trồng tổ hợp trong nước

Ví Dụ 5

- **Cây trồng:**

Cúc lá bạc, Thiết mộc lan 7 màu và cây Mạn trường xuân lá hoa.

- **Nội dung thiết kế:**

Phối trí các loại cây có hình thái, màu sắc khác lạ với nhau, nhìn rất sinh động.

Lựa chọn các loại cây lá màu trồng trong nước

Cây lá màu muốn sinh trưởng và phát triển thì cần phải có các điều kiện thích hợp về nước và oxy, chất dinh dưỡng, ánh sáng và nhiệt độ...

Nước là môi trường để trồng cây lá màu, trong nước có chứa một lượng oxy nhất định chỉ cần

Cây Bạch chưởng trồng trong bình nước trang trí màu xanh trong nhà có một phong thái riêng

Những loài cây lá màu này rất thích hợp cho việc ra rễ khi trồng trong nước

có ánh sáng và nhiệt độ thích hợp đồng thời kịp bổ sung những nguyên tố dinh dưỡng cần thiết cho sự sinh trưởng phát triển của cây, thì cây lá màu được trồng trong nước sẽ sinh trưởng bình thường.

Do tập tính sinh thái và kết cấu mô của các loài cây lá màu, nên mỗi loài cây lá màu có nhu cầu khác nhau về lượng oxy chứa trong nước.

Bên trong thân của một số loài cây lá màu có các mô thông khí, oxy được sinh ra trong quá trình quang hợp có thể đi qua các mô thông khí để đến bộ rễ cung cấp cho hô hấp của cây.

Một số loài cây lá màu lại mọc những rễ khí ở phần đốt trên thân cây, những rễ khí này có thể hấp thu oxy cần thiết cho cây từ trong không khí. Một số loài cây lá màu tuy không có các mô thông khí và các rễ khí hấp thu oxy, nhưng lại rất thích ứng với điều kiện trồng trong nước. Song cũng có những loại cây lá màu vì lượng oxy trong nước không đủ cung cấp cho nhu cầu sinh trưởng phát triển do đó không nên trồng những loài này trong nước. Vì vậy muốn trồng cây lá màu trong nước thành công, thì phải lựa những loại cây lá màu thích ứng được với điều kiện trong nước không nên trồng một cách mù quáng để tránh dẫn đến thất bại trong việc trồng cây lá màu trong nước.

Các loài cây lá màu thích hợp cho việc trồng trong nước

Cây thuộc họ Thiên Nam Tinh

Cây thuộc họ Thiên Nam Tinh rất thích hợp với điều kiện sống trong nước. Hầu như cây có thể ra rễ trong một thời gian ngắn và nhanh chóng sinh trưởng để tạo nên một hình dáng có giá trị thưởng thức nhất định. Cây được trồng trong bùn sau khi lấy ra rửa bằng nước thì bộ rễ có thể

thích ứng được với môi trường trong nước.

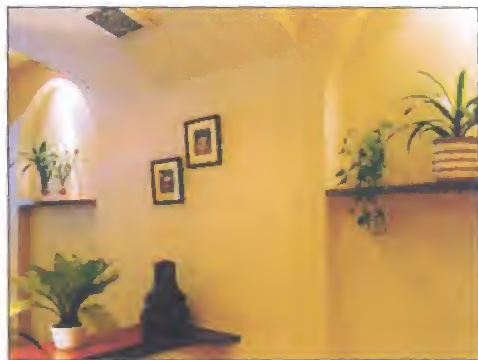
Các loài cây thuộc họ Thiên Nam Tinh thích ứng được với việc trồng trong nước có: Trầu bà, Vạn niên thanh Quảng Đông, Vạn niên thanh lá phấn, Ngân hoàng đế, Kim Hoàng Hậu, Xuân Vũ Mọc Thành Bụi, Trúc Lưng Rùa, Trúc Lưng Rùa Mini, môn Ngân bao, Lục Cự Nhân, môn Hỷ lâm Hồng Bảo Thạch, môn Hỷ lâm Lục Bảo Thạch, môn Hỷ lâm Kim Diệp, môn Hỷ lâm Lục Hoàng Đế, môn Hợp quả, môn Biển, Hỏa hạc hoa, Phỉ thúy bảo thạch v.v...

Môn Hỷ lâm

Môn Hợp quả

Trang trí cây lá màu trong nội thất

Họ cỏ Chân Vịt lá tím

Cây thuộc họ Chân Vịt

Gần như tất cả các loại cây lá màu thuộc họ cỏ Chân Vịt đều thích ứng được với việc trồng trong nước, như cỏ chân vịt lá đỏ, Vạn niên thanh lưng đỏ, đạm trúc diệp, điếu trúc mai... đều có thể nhanh chóng ra rễ sinh trưởng sau khi cắm vào nước.

Cỏ Chân Vịt lá tím

Cây thuộc họ Bách Hợp

Tuyệt đại bộ phận các loài cây lá màu thuộc họ Bách Hợp đều thích ứng được với việc trồng trong nước, như cây lưỡi hổ (lô hội) lưỡi hổ tam giác, thập nhị quyển vần, điếu lan, chu tiêu, cây long huyết, mã vĩ thiết, lan đuôi hổ, lan đuôi hổ lá ngắn, lan lưỡi rồng, trúc phú quý viền vàng, hành biển, vạn niên thanh viền bạc, cây duyên giai viền bạc (ophiopogon japonicus)...

Thạch Liên hoa (Hoa sen đá)

Cây thuộc họ Cảnh Thiên

Cây thuộc họ Cảnh Thiên cũng tương đối thích ứng với điều kiện trồng trong nước như liên hoa chưởng, Phù dung chưởng, Ngân ba cẩm, Bảo thạch hoa, Lạc địa sinh căn. Ngoài ra những loài cây lá màu thích ứng được với việc trồng trong nước còn có san hô lá đào, cỏ dù thái diệp thảo, cây lông ngỗng đỏ, lam tùng, Hải đường đốt tre, Hải đường tai trâu, Bảo thạch xanh, Lan quân tử, cây lá đổi màu, Cúc lá bạc, Tiên nhân bút, Diệp tiên nhân chưởng, Tam giác trụ, Lê điếu phụng, Lê cổ phụng, Lan kim túc, Lạc thạch đằng, xương rồng, Thái vân các, Mạn trường xuân lá điểm hoa, Quế hồng bối, Tứ hải ba, Thường xuân đằng, Thường xuân đằng biển, Cau tụ trân.

Trúc phú quý viền bạc

Cây chu tiêu 3 màu

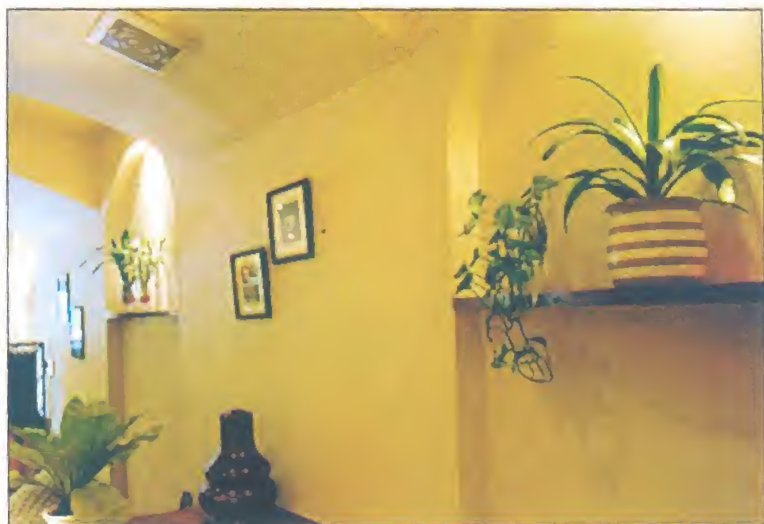
Vạn niên thanh mắt hổ

Trúc phú quý viền bạc

Khi lựa chọn loại cây lá màu trồng trong nước, ngoài việc nghĩ tới khả năng thích ứng với điều kiện sống trong nước của cây ra, còn phải chú ý đến các nhân tố sau:

Có những loài cây lá màu tuy rất thích ứng với điều kiện trồng trong nước nhưng lại đòi hỏi khá cao về nhiệt độ để sống qua mùa đông như một số loài thuộc loại cây Vạn niên thanh lá hoa và cây thang lá đòi hỏi nhiệt độ qua đông là 15°C trở lên. Trầu bà, môn hợp quả, trúc phú quý viền vàng, cây long huyết... đòi hỏi nhiệt độ qua đông là 10°C trở lên. Điều

Cây lá màu đặt trên bệ tường trông giống "tác phẩm nghệ thuật"

Cây Nga chưởng sài

Đặt cây hoa cỏ trồng trong nước trong nhà bếp rất thích hợp

kiện này không khó đối với các văn phòng có điều hòa nhiệt độ, nhưng đối với đa số các gia đình, thì muốn cho các loài cây lá màu

này vượt qua được mùa đông một cách an toàn quả là một điều rất khó khăn. Có những loài cây lá màu tuy không chết sau mùa đông, nhưng do chịu ảnh hưởng của nhiệt độ thấp nên các phiến lá héo rũ, mất đi độ ánh cần thiết, lá úa vàng, mũi lá hoặc viền lá xuất hiện các vết cháy, thậm chí rụng hết lá hoặc khô một bộ phận cành lá, từ đó mất đi giá trị thưởng thức!

Trúc phú quý viền bạc

Do vậy, khi không có điều kiện để ổn định nhiệt độ, cần phải chú ý lựa chọn những loài cây lá màu có sức chịu lạnh tốt, các loài cây lá màu trồng trong nước phù hợp với các gia đình bình thường có:

Cây bổ quý lá tròn

Các loài cây lá màu chịu rét tốt

Như vạn niên thanh, Lạc thạch đằng, cọ, lan lưỡi rồng, san hô lá đào, bảo thạch hoa, hành biển duyên giai thảo lá hoa... có thể chịu đựng được nhiệt độ thấp khoảng 0°C.

Lạc thạch đằng chịu bóng râm rất tốt

Các loài cây lá màu có khả năng chịu rét nhất định

Như Trúc lưng rùa, cỏ chân vịt lá đỏ, lá trúc nhạt, lô hội (nha đam), điếu lan, cẩm sóng bạc, cỏ dù, cây lông ngỗng tím, cúc lá bạc, lan kim cúc, thái vân các, mạn trường xuân lá hoa. Thường xuân đằng biển, dừa tụ trân v.v...

chỉ cần phòng hộ một chút trong mùa đông thì có thể qua đông an toàn.

Tuy nhiên, có nhiều loài cây lá màu như: môn Hỷ lâm hồng bảo thạch, môn Hỷ lâm lục bảo thạch, môn Hỷ lâm lá hình đàn, môn hợp quả, củ cải xanh, lan đuôi hổ, cây lá đổi màu... tuy khó qua đông an toàn, nhưng lại dễ lấy giống, sinh trưởng nhanh, giá trị thưởng thức tương đối cao cũng có thể nghĩ đến việc mua trồng vào mùa xuân ấm áp.

Trúc lưng rùa mini và cây hoa Bảo thạch

Cây lá đổi màu

Vấn đề chịu đựng bóng râm

Do điều kiện ánh sáng trong phòng tương đối kém, nên cần chọn những loài cây lá màu thích bóng râm hay chịu được bóng râm. Các loài cây ngắm lá khác nhau thì yêu cầu về cường độ ánh sáng khác nhau, chẳng hạn như cây lá màu cỏ chân vịt lá tím, điếu trúc mai thì cần đầy đủ ánh sáng tán xạ, còn môn Bạch Hạc, Lục cự nhân, Vạn niên thanh Quảng

Môn Hỷ lâm hoàng đế xanh

Cây Lệ lệ hực phụng

Đông, Ngân hoàng đế... đều có sức chịu đựng bóng râm rất tốt.

Do điều kiện ánh sáng của các phòng cũng như điều kiện ánh sáng các nơi trong phòng khác nhau, nên cần chọn các loài cây lá màu sao cho thích hợp với tình trạng ánh sáng chiếu trong phòng để đảm bảo cho cây sinh trưởng bình thường và giữ được giá trị thưởng thức. Nếu không đủ ánh sáng sẽ dẫn đến tình trạng lốp cành lá, thân cây gầy guộc, mấu dài, phiến lá nhỏ lại, dị dạng, mất xanh hoặc mất đi độ bóng cần có, phiến lá phai sắc thậm chí rụng nhiều lá từ đó ảnh hưởng nghiêm trọng đến giá trị thưởng thức của cây lá màu.

Điếu lan

Lấy giống cây lá màu trồng trong nước

Giống cây lá màu trồng trong nước có thể lấy từ các đơn vị chuyên cung ứng cây giống, cũng có thể mua ở cửa hàng cũng có thể tự nhân giống. Thông thường, việc tự nhân giống cây lá màu trồng trong nước có những phương pháp dưới đây

Phương pháp cắm vào nước

Đây là phương pháp cắt cành cây lá màu rồi cắm vào nước để nó ra rễ và sinh trưởng. Nên chọn những loài cây lá màu dễ ra rễ trong nước, sinh trưởng nhanh và thành hình dạng tương đối nhanh, như môn hợp quả, trúc lưng rùa, trúc lưng rùa mini, thường xuân đằng biển, các loài cỏ chân vịt, tiên nhân bút, trầu bà, môn Hỷ Lâm Hồng Bảo Thạch, môn Hỷ Lâm Lục Bảo Thạch, môn Hỷ Lâm lá đàn, trúc phú quý, vạn niên thanh Quảng Đông, lông ngỗng tím, cúc lá bạc v.v...

Việc cắm cây vào nước nên tiến hành vào hai mùa xuân thu.

Môn hợp quả

Tiến hành vào cuối thu và đầu xuân thường đạt được nhiệt độ mà việc ra rễ đòi hỏi; nếu cắm trong nhiệt độ cao của mùa hạ thì vết cắt trên cây dễ bị vi sinh vật xâm nhập gây thối rữa do đó

Môn, Hỷ lâm la đan

không nên tiến hành cắm cây vào nước. Tuy nhiên trong điều kiện có điều hòa nhiệt độ thì cũng có thể tiến hành cắm cây vào nước trong mùa đông. Một số loài cây lá màu như tiêu nhân bút, thái diệp thảo (cỏ lá màu)... thì việc ra rễ đòi hỏi nhiệt độ tương đối thấp, có thể tiến hành cắm vào nước khi nhiệt độ thấp.

Khi cắm vào nước cần chọn những cành khỏe mạnh, không có sâu hại. Trong các cành to khỏe có đầy đủ chất dinh dưỡng, có lợi cho sự sinh trưởng sau này.

Khi cắt cành phải chú ý để vết cắt hơi lùi xuống phía dưới đốt mấu, không được giữ lại quá dài, cũng không được quá ngắn dễ làm tổn thương đốt mấu. Vết cắt phải bằng phẳng nhẵn nhụi, sẽ có lợi cho việc lành vết cắt và ra rễ, cành cắt xong lại cắt bỏ lá gốc là có thể cắm vào nước được.

Độ dài của cành cắm trong nước thì cần xem chủng loại cây lá màu và yêu cầu trang trí, đối với những loài dạng dây leo như thường xuân đằng biển, mạn trường xuân lá hoa, lạc thạch đằng thì cành cắm nên dài một chút để cành treo và rủ xuống, một số loài khác như trúc lưng rùa mini, môn hợp quả... thì vừa có thể cắt cành dài hơn một chút để

Mạn trường xuân lá hoa

1. Chuẩn bị cây mẹ để cắt cành giống

2. Cắt cành giống

3. Cắm cành giống vào bình

4. Hiển thị vẻ đẹp của sự kết hợp hài hòa

nó treo lủng lẳng vừa có thể cắt ngắn hơn một chút để thân nó thẳng đứng hướng lên trên. Đối với các loài cây lá màu cùng loại có thể cắt cành bằng nhau hoặc có độ dài ngắn khác nhau để khi cắm chung tạo nên một bình cây hoàn chỉnh chẳng hạn cỏ chân vịt có thân với các tư thế thẳng góc, đứng nghiêng, nằm ngang, rủ xuống... khi cắm vào nước trông chúng thật sinh động.

Một số loài cây lá màu trên mấu đốt có các rễ sinh khí, do rễ sinh khí có thể hấp thụ oxy trong không khí nên khi cắt cành để cắm phải giữ lại các rễ sinh khí

Trầu bà

trên đốt mấu đó để giúp cho cây sống và sinh trưởng sau này.

Các loài cây ruột đặc thích hợp với việc trồng trong nước như tam giác trụ, kỳ lân, tiêu nhân bút, thái vân các, xương rồng v.v... do thân cây có các mô chứa nước non mềm, có loại cây lá màu còn có nhiều nhựa cây nên sau khi cắt khỏi cành cây mẹ thì không được cắm vào nước trực tiếp, mà nên đặt hong ở chỗ râm mát khô ráo trong 2-3 ngày để vết cắt khô ráo mới có thể cắm vào nước. Nếu không rất dễ bị vi sinh vật xâm nhập dẫn đến thối rữa vết cắt.

Cỏ lông thiên nga

Cắm cành vào nước xong, cần năng thay nước vì cành sau khi được cắt ra khỏi cây mẹ dễ bị ảnh hưởng xấu như vi sinh vật xâm nhập... do đột ngột bị cắt đứt nguồn dinh dưỡng và nước từ cơ thể cây mẹ.

Ngoài ra khi cành đã lành vết cắt và ra rễ, tác dụng hô hấp rất mạnh mẽ, cần phải cung cấp đầy đủ oxy. Khi thay nước phải rửa sạch cành và bình đựng, đặc biệt phải rửa sạch chỗ vết cắt. Sau khi cành ra rễ thì mới có thể chăm

Vạn niên thanh phía sau bạc

Môn Hỷ lâm lá mũi tên

Bạch chưởng

Vạn niên thanh Quảng Đông

sóc như bình thường. Nếu vết cắt bị vi sinh vật xâm nhập thì sẽ sinh ra dịch nhầy ở chỗ vết cắt và phát ra mùi hôi, khi phát hiện phải cắt bỏ ngay chỗ bị nhiễm vi sinh vật, nếu không cành sẽ nhanh chóng bị thối rữa, dẫn đến việc cắm cành trong nước bị thất bại.

Trầu bà

Phương pháp tách cây

Đây là phương pháp cắt cây lá màu có rễ mọc thành bụi thành nhiều phần hoặc cắt chồi, mầm hút, cành bò của cây để tiến hành trồng trong nước.

Cây lá màu mọc thành bụi như môn Bạch Hạc, môn Hợp quả, vạn niên thanh, lan đuôi hổ, cỏ chi, cỏ duyên giai viền lá bạc, lan túi, cọ v.v... đều có thể trồng được trong nước sau khi tách cây. Việc tách cây thường tiến hành vào mùa xuân khi cây bắt đầu sinh trưởng, lúc này tách cành có thể giảm thiểu tổn thương cho cây và cũng giúp cho cây được tách ra, nhanh chóng khôi phục sự sinh trưởng bình thường. Khi tách cây, trước tiên nhổ cây từ bồn ra, giũ hết đất, sửa lại bộ rễ chằng chịt, để lộ ra mầm chồi và bộ rễ, sau đó dùng dao sắc cắt các cây to nhỏ thành nhiều bụi tùy theo nhu cầu, cuối cùng rửa sạch rồi trồng vào trong nước. Cây được tách ra không quá nhỏ, đồng thời cố gắng làm cho cây mới được tách có nhiều rễ một chút, sẽ có lợi cho sự sinh trưởng của cây và sự thưởng thức sau khi trồng cây vào nước.

Có nhiều loài cây lá màu như cây lưỡi hổ (lô hội) lan đuôi hổ lá ngắn, lan lưỡi rồng, lê cỏ phụng, lan quân tử v.v... đều có thể mọc cây con bên cạnh cây mẹ, đợi đến khi cây con lớn đến một kích thước thích hợp thì có thể tách cây ra rồi trồng vào nước. Tách cây có thể kết hợp với đảo bồn, khi đảo bồn thì bỏ hết đất cũ, để lộ cây con ra, sau đó cắt lấy cây con. Khi cắt phải chú ý để cây con mang nhiều rễ giúp cho sự sinh trưởng về sau. Lan quân tử sau khi tách cây sẽ để lại vết thương khi vết thương lớn sẽ ảnh hưởng đến sự sinh trưởng phát triển bình thường của cây. Do đó sau khi cắt phải bôi bột than gỗ hoặc bột cám mịn lên vết cắt cả ở cây mẹ và cây con, đợi vết cắt khô mới trồng vào nước để tránh thối rữa.

1. Cây mẹ được trồng để tách ra

2. Lấy cây mẹ từ chậu ra

3. Tách các gốc cây ra

4. Cây được tách ra

5. Rửa sạch đất trên rễ

6. Cắt bỏ rễ thối

7. Tiến hành trồng Hỷ lâm hoàng đế xanh vào nước

Phương pháp rửa rễ cây trồng trong bồn

Đây là phương pháp trồng cây lá màu trong đất hoặc giới chất khác, đến khi cây có kích thước như yêu cầu thì dùng nước rửa sạch bùn hoặc giới chất khác ở phần rễ, sau đó tiến hành trồng trong nước. Khi trồng cây trong nước theo phương pháp rửa rễ cây trồng trong bồn, phải lựa chọn những cây trong bồn có quy cách thích hợp có sức sinh trưởng mạnh để làm giống. Những cây sinh trưởng yếu thì do chất dinh dưỡng trong cây tương đối ít nên sau khi rửa rễ trồng vào nước, cây ra rễ chậm và thường sinh trưởng kém. Thời gian tốt nhất để tiến hành trồng trong nước bằng phương pháp rửa rễ cây trồng trong bồn là 2 mùa xuân và thu.

Thời gian này nhiệt độ thích hợp, cây cũng sinh trưởng mạnh, nên sau khi rửa rễ từ bồn ra, cây dễ dàng thích ứng với điều kiện trồng trong nước. Vào mùa đông nhiệt độ thấp, cây ở vào thời kỳ ngủ nghỉ hoặc sinh trưởng rất chậm, không thể đáp ứng được yêu cầu cơ bản của cây là sinh trưởng và ra rễ. Vào mùa hè khi nhiệt độ lên đến 30°C, hầu hết thực vật ngắm lá đều bị ức chế sinh trưởng, nhiều loài sinh trưởng chậm và ở trạng thái nửa ngủ nghỉ, lại thêm lượng oxy trong nước thấp và vi sinh vật hoạt động rất mạnh mẽ, cây sau khi được rửa rễ rồi trồng vào nước thường sẽ bị thối rữa nghiêm trọng, dẫn đến việc trồng cây lá màu trong nước bị thất bại.

Dừa tụ trần

Khi rửa rễ, dùng tay vuốt nhẹ từ gốc xuống, nếu thấy lớp vỏ bị tuột ra dễ dàng, chỉ giữ lại phần đã được gỗ hóa ở giữa, thì chứng tỏ là bộ rễ đã bị thối rữa. Nếu thấy phần rễ có mùi thối thậm chí toàn bộ nước rửa phát ra mùi thối, thì chứng tỏ đã có sự thối rữa nghiêm trọng, cần phải cắt bỏ tất cả các rễ thối, cắt cho đến phần rễ khỏe mạnh thì thôi, vì nếu giữ lại dù chỉ là một chút, rễ thối cũng sẽ khiến bộ phận bị thối lan rộng.

Đối với các loài cây lá màu có bộ rễ phát triển mạnh mẽ, khi trồng vào nước phải cắt tỉa bớt rễ, cắt tỉa với số lượng ra sao thì cần xem tình trạng phát triển của bộ rễ, thường nên cắt bỏ 1/3 đến 1/2 bộ rễ. Cắt đi một phần rễ sẽ thúc đẩy rễ cây tái sinh sau khi trồng cây vào nước, từ đó giúp cho việc hấp thụ nước và dưỡng chất của cây được thuận lợi.

Việc cắt tỉa rễ lá chỉ áp dụng cho các loài cây lá màu có bộ rễ phát triển tốt mà thôi. Còn đối

Trúc lòng rùa mini

1. Chuẩn bị chậu rửa rễ cây

2. Lấy cây trong chậu ra

3. Giũ đất trên rễ

4. Rửa rễ trong nước

5. Cắt bỏ rễ già

6. Cắm cây đã rửa sạch rễ vào bình

7. Trúc phú quý viền bạc cắm vào bình trông thật đẹp mắt

với các loài cây lá màu có bộ rễ ít sinh trưởng hoặc kém phát triển như lan túi, cau tụ trân, lê điếu phụng... thì không được cắt tỉa rễ. Vì nếu cắt tỉa rễ sẽ ảnh hưởng đến việc hấp thụ nước và dưỡng chất của cây, làm cây sinh trưởng yếu, gây bất lợi cho việc ra rễ mới.

Dây thường xuân

Cây trồng trong đất hay trong các giới chất khác, khi trồng vào nước, do chất khác nhau và môi trường sinh trưởng khác nhau nên nhiều cây không thể thích ứng ngay được với sự thay đổi của điều kiện môi trường, từ đó ảnh hưởng đến sự sinh trưởng của cây, cây thường có các triệu chứng ủ rũ và vàng lá, đây là hiện tượng rất bình thường.

Cây phát tài Braxin

Cỏ tiêu la nhãn

Chỉ cần chăm sóc thích hợp thì cây sẽ trở lại trạng thái sinh trưởng bình thường. Vì vậy sau khi lấy cây từ bồn ra, rửa rễ rồi trồng vào nước, phải dời cây đến chỗ có bóng râm một chút và thường xuyên xịt nước lên lá và môi trường xung quanh, để cây dần thích ứng với điều kiện trồng trong nước đợi đến khi cây ra rễ mới, thì đem để ra chỗ có ánh nắng và chăm sóc như bình thường.

Các loài cây lá màu khác nhau có khả năng thích ứng với điều kiện trồng trong nước khác nhau. Nhiều loài cây lá màu như môn bạch hạc, lục cự nhân, lan kim túc v.v... đều rất thích ứng với điều kiện trồng trong nước. Sau khi trồng vào nước, chúng có thể ra rễ mới trên nền bộ rễ cũ và tiếp tục sinh trưởng. Nhưng rất nhiều loài cây lá màu bộ rễ vốn sinh trưởng trong đất khi trồng vào nước lại không thích ứng được, có loài cần phải ra rễ mới ở cuống rễ để thích ứng với việc trồng trong nước rồi sau đó mới sinh trưởng bình thường. Có loài cây lá màu trồng vào nước thời kỳ đầu bị thối một phần rễ hoặc khá nhiều. Vì vậy đối với cây lá màu mới được rửa rễ và trồng vào nước phải thay nước hàng ngày. Khi thay nước phải cắt bỏ rễ thối và dùng nước sạch rửa rễ cây và bình đựng. Sau đó đổ nước sạch vào. Đến khi cây ra rễ mới thì có thể chăm sóc như bình thường.

Lọ hoa cao miệng vuông

Lọ hoa thủy tinh thường dùng để cắm hoa

Lọ bụng tròn bình thường

Lọ hoa cao miệng to

Bình đựng cây lá màu trồng trong nước

Bình đựng cây lá màu trồng trong nước không chỉ để đựng cây mà còn là bộ phận để thưởng thức không thể thiếu trong nghệ thuật trồng cây lá màu trong nước.

Độ trong suốt cao

Để tiện cho việc ngắm bộ rễ của cây lá màu trong nước, bình đựng phải trong suốt không màu, không chạm khắc hoa văn, không có bọt khí.

Kiểu cách phải hài hòa với tư thế của cây lá màu

Đối với các loài cây lá màu có cành dài rủ xuống như Mạn trường xuân lá hoa, lạc thạch đằng, trầu bà, thường xuân đằng biển thì nên chọn bình nhỏ và cao để cành treo và rủ xuống, đối với các loài cây lá màu có trọng tâm

Bình hình hộp chữ nhật

Bình thấp bụng tròn

Bình cao bụng lớn

Ly uống rượu

tương đối cao và bộ rễ ít như trụ tiếp cầu tam giác, thái vân các, xương rồng... thì nên chọn bình đựng có độ sâu tương đối lớn để giúp cây đứng thẳng.

Đối với các loài cây có phiến lá lớn như trúc lưng rùa, lục cự nhân... hoặc cây có trọng lượng khá lớn thì nên chọn bình đựng lớn và dày để làm cân bằng và ổn định, đối với các loài cây lá màu nhỏ như hoa bảo thạch, liên hoa chưởng thì nên chọn bình đựng nhỏ nhắn xinh xắn.

Thông thường bình đựng cây lá màu trồng trong nước có:

1. Bình hoa pha lê

Bình hoa pha lê rất đẹp, phong phú về kiểu dáng và màu sắc nên nó rất thích hợp để đựng cây lá màu, tuy nhiên giá khá cao. Những bình pha lê có in khắc hoa văn thường có độ trong suốt kém, không nên dùng làm đồ đựng cây lá màu trồng trong nước.

2. Ly uống rượu

Ly uống rượu thường có chân nhỏ để đỡ, nên trông rất xinh xắn, thích hợp với việc dùng làm đồ đựng cây cây lá màu trồng trong nước.

3. Ly uống trà

Hình thức và quy cách của ly uống trà tương đối đơn nhất, độ sâu cũng không thay đổi, nhưng rất tiện lợi và khá tinh tế, có thể làm đồ đựng cây lá màu trồng trong nước cỡ nhỏ.

Bình hình cầu bụng tròn

4. Âu muối dưa, các loại chai đựng nước

Những đồ đựng này dễ kiếm, kinh tế và tiện lợi, hơn nữa quy cách và hình thức cũng nhiều, dùng làm đồ đựng cây lá màu trồng trong nước rất tốt. Đặc biệt các loại chai đựng nước làm bằng chất dẻo có thể cắt chúng thành các bình đựng có độ cao thích hợp để sử dụng theo yêu cầu.

Chăm sóc cây lá màu trồng trong nước

THAY NƯỚC

Việc trồng cây lá màu trong nước có thành công hay không, thì biện pháp then chốt nhất là thay nước.

Thai vân các

Đầu tiên, cây sinh trưởng trong nước phải tiêu hao oxy không ngừng cùng với sự sinh trưởng của cây lá màu, lượng oxy trong nước sẽ giảm dần, khi giảm đến mức độ nhất định, sẽ ảnh hưởng không tốt đến sự sinh trưởng bình thường của cây. Tuy lượng oxy trong không khí cũng luôn bổ sung vào nước, nhưng chỉ với tốc độ chậm, còn xa mới đáp ứng được nhu cầu hô hấp oxy của bộ rễ. Thứ hai, trong quá trình sinh trưởng, bộ rễ của cây sẽ sinh ra dịch nhầy, khi dịch nhầy nhiều lên sẽ ảnh hưởng đến chất của nước. Thứ ba, khi trồng cây lá màu trong nước phải thêm một lượng dịch dinh dưỡng nhất định. Nguyên tố dinh dưỡng thêm vào ngoài một phần được cây hấp thu, phần còn lại, trữ lại trong nước. Khi phần trữ lại này quá nhiều sẽ gây hại cho cây, do đó phải định kỳ thay nước cho cây lá màu.

Trồng tổ hợp

Do lượng oxy trong nước tỉ lệ nghịch với nhiệt độ của nước và không khí nên nhu cầu về oxy của cây trong các thời kỳ khác nhau là khác nhau. Vào mùa xuân, cây cối sinh trưởng mạnh nên cần tiêu hao nhiều oxy, nhưng lượng oxy trong nước cũng tương đối nhiều, do đó khoảng 5-7 ngày thay nước một lần. Mùa đông cây ở vào trạng thái ngủ nghỉ hoặc sinh trưởng rất chậm, ít tiêu hao oxy, nên thời gian gián cách thay nước có thể dài hơn, thường khoảng 7-10 ngày thay nước một lần. Vào mùa hè nhiệt độ cao, quá trình hô hấp của cây vô cùng mạnh mẽ, cần tiêu hao rất nhiều oxy, nhưng lượng oxy

THAO TÁC THAY NƯỚC

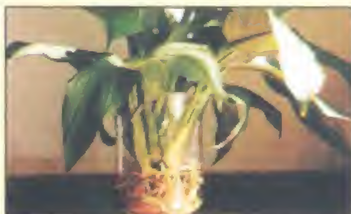
1. Đổ bỏ nước trong bình đựng

2. Rửa bộ rễ bằng nước sạch

3. Cắt rễ già và rễ thối

4. Thay nước mới sạch

Cây Nga chưởng sài

trong nước lại rất ít lại thêm vi sinh vật sinh sôi nảy nở rất nhanh khi nhiệt độ cao dễ làm cho nước biến chất, để đảm bảo cho cây sinh trưởng bình thường, cần phải năng thay nước, thường 2-3 ngày thay nước một lần. Khi cây bị thối rễ do nhiệt độ cao hoặc bón quá nhiều phân, ngoài việc phải kịp thời cắt bỏ rễ thối ra còn phải thay nước hàng ngày cho đến khi cây trở lại sinh trưởng bình thường và ra rễ mới, khi đó mới chuyển sang thay nước như bình thường.

Khi thay nước phải rửa sạch rễ bằng nước sạch đồng thời cắt bỏ rễ già và rễ thối.

Cây lá màu trồng trong nước để ở nơi có ánh sáng tương đối đầy đủ dễ phát sinh rêu xanh ở bộ rễ và bình đựng do đó cần chú ý rửa sạch rêu xanh ở bình đựng và bộ rễ.

Bộ rễ của cây cũng có khả năng hấp thụ oxy trong không khí, nên khi thay nước cho cây, không được đổ nước đầy bình, mà cần để lộ ra một phần bộ rễ. Như thế cây lá màu trồng trong nước không những hấp thu được oxy trong nước, mà còn có thể hấp thu được oxy trong không khí để đáp ứng nhu cầu về oxy cho sự sinh trưởng của cây.

Nước để trồng cây lá màu phải không ô nhiễm, tính axit yếu và chỉ cho phép có rất ít vi khuẩn và vi sinh vật. Nước máy là nước đã thông qua xử lý ở nhà máy nước, số lượng vi khuẩn và vi sinh vật bị khống chế, nên về cơ bản phù hợp cho việc trồng cây lá màu trong nước.

Trúc khai vận

BÓN PHÂN

Cũng giống như trồng cây trong các giới chất khác, muốn cho cây lá màu trồng trong nước sinh trưởng phát triển bình thường thì bón phân là một việc vô cùng quan trọng. Trong nước máy tuy cũng có một số lượng nguyên tố khoáng chất nhất định nhưng khó mà đủ cho nhu cầu sinh trưởng của cây lá màu. Để đảm bảo cho cây trồng trong nước sinh trưởng tốt, cần phải kịp thời bổ sung dinh dưỡng.

Khi bón phân cho cây lá màu trồng trong nước phải khống chế nghiêm ngặt nồng độ phân : khi trồng cây trong đất, vì bề mặt các hạt đất có thể hấp thụ một phần nguyên tố dinh dưỡng; lượng dưỡng chất thừa có thể chảy đi qua lỗ thoát nước dưới đáy chậu thông qua tưới nước nên có tác dụng trung hòa nhất định đối với nồng độ phân, nhưng việc bón phân cho cây lá màu trồng trong nước thì lại không như thế vì

Quyên lệ thảo

Cây bồ quỳ lá tròn/Cây cọ

nguyên tố dinh dưỡng được bón vào hòa tan trong nước, khi nồng độ đạt đến một mức độ nhất định, sẽ gây hại cho cây, ảnh hưởng đến sự sinh trưởng của cây thậm chí dẫn đến chết cây.

Bón phân cho cây lá màu trồng trong nước nên bón dịch dinh dưỡng không dùng cho việc trồng cây trong đất. Dịch dinh dưỡng này được phối chế dựa vào tỉ lệ, nồng độ và độ PH của dưỡng chất mà cây cần. Dịch này không chỉ chứa rất nhiều nguyên tố cần thiết cho sự sinh trưởng của cây, mà còn chứa cả những nguyên tố vi lượng cần thiết cho cây. Khi sử dụng dịch dinh dưỡng phải tuân theo sách hướng dẫn, đặc biệt phải chú ý nắm vững nồng độ thích hợp không được bón tùy tiện để tránh hại cho cây do bón phân quá nhiều. Để đảm bảo hiệu quả của dịch dinh dưỡng, khi mua về phải bảo quản ở nơi có nhiệt độ thấp. Khi cất trữ và sử dụng dịch dinh dưỡng không được dùng đồ đựng bằng kim loại, bởi vì ion kim loại

1. Phun nước phân lên lá

2. Đổ dịch dinh dưỡng vào bình

của đồ đựng tách ra và thấm vào dịch dinh dưỡng, từ đó khiến cây trồng trong nước bị trúng độc do một nguyên tố nào đó quá nhiều. Do yêu cầu đối với việc phối chế dịch dinh dưỡng tương đối cao, nên người yêu thích cây lá màu không nên tự phối chế. Nếu bón phân hóa học vào nước một cách mù quáng thì có thể gây ra hậu quả xấu cho cây.

Phân urê là một loại phân hữu cơ nhân tạo vì thế khi dùng để bón cho cây lá màu phải hết sức thận trọng nếu không sẽ khiến cây bị nhiễm độc do vi sinh vật có hại phát triển từ nguồn cacbon trong phân urê hoặc do thừa ion amôni.

Các loài cây lá màu khác nhau có sự thích ứng đối với nồng độ phân bón khác nhau, thông thường môn hợp quả, trúc lưng rùa mini, môn Hỷ lâm Hồng Bảo Thạch, v.v... tương đối chịu được phân, có thể bón một chút, những loài cây lá màu có bộ rễ chùm

Cây cát tường

như Tứ hải ba, loài cỏ chân vịt, thu hải đường, cỏ lá màu (thái diệp thảo) v.v... có khả năng chịu phân kém, bón phân nên loãng một chút các loài cây lá màu khác nhau có yêu cầu về nguyên tố dinh dưỡng cũng khác nhau. Thông thường bón phân cho các loài cây ngắm lá chủ yếu là phân đạm, lân và kali bổ trợ; Cây lá màu ngắm hoa nhất là giai đoạn mầm hoa phân hóa và nụ hoa phát dục, thì nên bón phân lân và kali là chính, phân đạm bổ trợ. Các loài cây lá màu có các vết loang màu trên lá, khi bón nhiều phân lân và kali màu sắc sẽ càng diễm lệ hơn. Bón phân cho cây lá màu trồng trong nước còn phải căn cứ vào sự sinh trưởng mạnh hay yếu của cây để quyết định nồng độ phân bón. Thông thường loài cây sinh trưởng mạnh thì khả năng chịu phân tốt có thể bón phân đặc một chút, ngược lại loài cây sinh trưởng yếu thì bón phân loãng.

Cây phỉ thuý châu

Khi cây lá màu đặt trong phòng sinh trưởng kém, cần ngưng bón phân hoặc giảm nồng độ phân bón để tránh cây bị hại do phân. Việc bón phân cho cây trồng trong nước nên tiến hành vào hai mùa xuân, thu, khi cây sinh trưởng mạnh mẽ. Vào mùa đông, đa số cây bước vào kỳ ngủ nghỉ, khả năng thích ứng với phân giảm, đặc biệt là các loài cây kỵ nóng nực đã ở vào trạng thái nửa ngủ nghỉ, nên phải ngưng bón phân.

Vào mùa hè nếu thấy cây kém dinh dưỡng ảnh hưởng đến sự sinh trưởng, thì có thể phun lên lá

dung dịch urê 0,1% để bổ sung dinh dưỡng cho bộ rễ.

Nếu cây bị hại do bón phân cành lá sẽ mềm yếu và ủ rũ, mặt lá mất bóng, đồng thời bộ rễ thối rữa. Nếu thấy có hiện tượng trên, phải kịp thời cắt bỏ rễ thối, thay nước sạch và đặt vào chỗ râm mát. Sau đó mỗi ngày thay nước một lần và kiểm tra bộ rễ của cây, kịp thời cắt bỏ rễ thối xuất hiện. Đến khi cây ra rễ mới thì chăm sóc như bình thường.

NGẮT NGỌN VÀ CẮT TỈA

Nhiều loài cây lá màu sau một thời gian sinh trưởng, cành sẽ mọc rất dài, ảnh hưởng đến vẻ đẹp của cây; khi đó nên dùng phương pháp cắt ngắn hoặc ngắt ngọn để khống chế chiều cao của cây, thúc đẩy cây ra cành làm cho dáng cây càng đầy đặn hơn. Đối với các loài như môn hợp quả, thường xuân đằng biển, cỏ chân vịt, trầu bà, trúc lưng rùa mini... khi cành của chúng mọc quá dài ảnh hưởng đến dáng cây, thì nên cắt bỏ bộ phận mọc quá dài đó, cành được cắt bỏ vẫn có thể cắm vào bình đựng để nó ra rễ.

Đối với các loài cây lá màu như lông ngỗng tím, cúc lá bạc, ngân ba cẩm, thái diệp thảo. Khi cành mọc vượt quá độ cao cần thiết thì cần ngắt ngọn.

Khi rễ của cây cây lá màu mọc quá dài thì cũng cần cắt tỉa để thúc đẩy mọc rễ mới, giúp ích cho sự hấp thu nước và dưỡng chất của bộ rễ, việc cắt tỉa bộ rễ nên tiến hành vào mùa xuân khi cây bắt đầu sinh trưởng, số lượng rễ cắt tỉa cần xem tình trạng phát triển của bộ rễ để quyết định.

THÔNG GIÓ

Lượng oxy trong nước quyết định sự sinh trưởng tốt hay xấu của cây lá màu trồng trong nước, mà lượng oxy trong nước lại có liên quan đến hoạt động của nhân viên và điều kiện thông gió trong phòng. Khi sự thông gió kém và

nhân viên hoạt động nhiều thì lượng oxy trong nước giảm nhanh, ảnh hưởng đến sự sinh trưởng của cây, nhất là khi nhiệt độ cao thì sự ảnh hưởng càng rõ ràng. Vì vậy đối với những phòng có đặt bình đựng cây lá màu thì nên mở cửa sổ thông gió để điều tiết nhiệt độ phòng và giữ cho không khí trong phòng luôn trong lành.

Những vấn đề thường gặp khi trồng cây lá màu trong nước

LÁ NHỌN VÀ VIỀN LÁ KHÔ HÉO

Nguyên nhân

1. Ánh nắng chiếu quá mạnh: đại đa số các loài cây ngắm lá thích môi trường nửa râm mát. Khi mặt trời chiếu trực tiếp vào sẽ gây cháy lá khiến lá trở nên vàng và xuất hiện hiện tượng lá nhọn, viền lá khô cháy.

2. Không khí quá khô: hầu hết các loài cây ngắm lá sinh

Trúc phú quý ngân tuyến

Cây hoa Ngọc Trâm

trưởng tốt trong môi trường ẩm thấp. Khi không khí quá khô cũng sẽ khiến lá khô héo. Khi để cây trong phòng có gắn máy điều hòa nhiệt độ, nếu cây có chất lá là chất giấy hoặc chất da như lan kim túc, quế hồng bối v.v... thì dễ bị ảnh hưởng của không khí khô và gây khô lá.

3. Nhiệt độ thấp: khi mùa đông đến, nếu nhiệt độ môi trường thấp hơn nhiệt độ cho cây vượt đông an toàn, thì cây sẽ bị cóng và trên mặt lá xuất hiện các nốt chấm khô héo.

CÂY RỤNG LÁ

Lá của cây lá màu có một tuổi thọ nhất định, sau một thời kỳ, do tế bào lá già và chết đi, lá sẽ rời cành và rụng xuống. Vì vậy nếu cây có khô và rụng một ít lá thì đó là hiện tượng bình thường. Nhưng khi trồng cây trong nước mà xuất hiện hiện tượng rụng lá khi lá chưa già, thì sự rụng lá này lại không bình thường.

CHẨN ĐOÁN BỆNH THƯỜNG GẶP Ở CÂY LÁ MÀU TRỒNG TRONG NƯỚC

Viền lá màu nâu cọ

Nguyên nhân: tia nắng quá mạnh, không khí khô ráo, nhiệt độ thấp.

Đối sách: đối chiếu chữa các điều kiện trên, trồng cây cho đúng.

Đầu lá màu nâu cọ

Nguyên nhân: không khí quá khô, rễ quá khô.

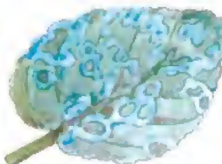
Đối sách: tăng độ ẩm.

Vàng lá

Nguyên nhân: thiếu dưỡng chất, nơi trồng quá tối, quá nóng hoặc quá lạnh.

Đối sách: giảm tưới nước, bón phân, cải thiện môi trường cây trồng.

Trên lá có các vết chấm nhạt

Nguyên nhân: nhiệt độ đột ngột tăng giảm, nước quá lạnh hoặc quá nóng hoặc phun nước khi ánh nắng mặt trời chiếu thẳng vào.

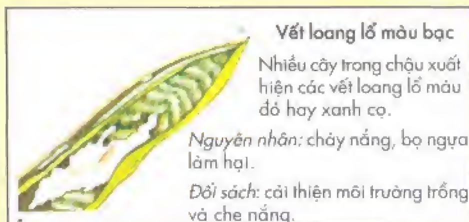
Đối sách: cải thiện môi trường trồng cây, sửa chữa phương pháp sai lầm.

Nguyên nhân

1. Nhiệt độ quá thấp: các loài cây lá màu thích ấm áp và khả năng chịu lạnh kém, khi nhiệt độ môi trường thấp hơn nhiệt độ qua đông an toàn, thì hoạt động sinh lý của cây giảm yếu, khả năng hấp thu kém đi, để giảm bớt sự tiêu hao nước, cây sẽ rụng đi một phần lá để thích ứng với môi trường nhiệt độ thấp. Ở mức độ nghiêm trọng cây sẽ rụng hết lá, chỉ còn trơ lại chân không.

2. Bón phân quá đặc: phân bón đặc sẽ

gây hại nghiêm trọng đến bộ rễ của cây, ảnh hưởng đến sự hấp thu bình thường dẫn đến rụng lá.

Vết loang lổ màu bạc

Nhiều cây trong chậu xuất hiện các vết loang lổ màu đỏ hay xanh cọ.

Nguyên nhân: cháy nắng, bọ ngựa làm hại.

Đối sách: cải thiện môi trường trồng và che nắng.

Trên lá có đốm bệnh như vân gỗ

Nguyên nhân: nhiệt độ thay đổi rõ rệt, ánh sáng quá ít hoặc nước quá nhiều, độ ẩm dao động quá lớn.

Đối sách: cải thiện phương thức trồng trọt và chăm sóc.

3. Không thay nước kịp thời: nếu thời gian gián cách thay nước quá dài, lượng oxy trong nước không thể đáp ứng đủ nhu cầu cho sự sinh trưởng của cây cộng với số lượng vi sinh vật nhiều lên sẽ dẫn đến thối rễ cây trồng trong nước. Cây bị thối rễ sẽ giảm sự hấp thu nước và dưỡng chất từ đó dẫn đến rụng nhiều lá.

4. Quá râm: muốn cây sinh trưởng bình thường cần phải có ánh nắng với cường độ nhất định. Nếu để cây vào chỗ quá râm sẽ dẫn đến rụng lá.

VẰN MÀU TRÊN LÁ NHẠT ĐI VÀ BIẾN MẤT

Nguyên nhân

1. Ánh sáng chiếu không đủ hoặc quá mạnh: Các loài cây lá màu có vằn màu thường đòi hỏi có ánh sáng tán xạ tương đối đầy đủ mới có thể giữ được màu sắc diễm lệ. Khi ánh sáng chiếu không đủ, các vằn lá sẽ nhạt đi và biến mất. Khi ánh sáng chiếu quá mạnh, lá sẽ vàng và vằn màu nhạt đi ảnh hưởng đến giá trị

Môn hợp quả

Cỏ tiêu vỏ dưa hấu

thưởng ngắm. Do đó nên đặt bình cây ở chỗ ánh nắng mặt trời không trực tiếp chiếu vào nhưng vẫn đủ ánh sáng tán xạ.

2. Bón quá nhiều phân đạm: Trong thời kỳ cây sinh trưởng, nếu bón quá nhiều phân đạm sẽ làm các vằn lá nhạt đi và biến mất, do đó, nên tránh bón quá nhiều phân đạm. Nếu phun lên mặt lá dung dịch kalidhydrô phốt phát 0,2% thì có thể khôi phục được màu sắc diễm lệ vốn có của cây.

Các loài cây lá màu trồng trong nước thường thấy

TRÚC LƯNG RÙA

(Monstera deliciosa)

Trúc lưng rùa thuộc họ cây Thiên Nam Tinh, còn có tên là chuối bồng lai, lan dây điện, trúc đoàn long. Nguyên sinh ở vùng mưa nhiệt đới Mêhicô.

Trúc lưng rùa

Đặc trưng

Là loài thân bò chất gỗ màu xanh. Thân có đốt như tre, thô to. Trên đốt mọc các rễ sinh khí dạng cọc rủ xuống. Lá non khi mới trồng hoặc cắm có hình trái tim, viền đầy, sau này cùng với sự sinh trưởng của cây, lá sẽ khía ra như hình lông vũ, dần dần nhiều lên và sâu vào, tạo thành hình lông vũ khía sâu, đồng thời giữa các gân lá có các lỗ thủng hình bầu dục.

Lá có màu xanh thẫm, chất da, lá lớn, hơi rủ xuống.

Loài trúc lưng rùa được trồng có trúc lưng rùa lá vằn (variegata). Mặt lá có các vằn màu trắng hoặc màu vàng sữa không đều đặn.

Tập tính

Loài cây này thích điều kiện nửa râm nóng ẩm, kị ánh nắng chiếu trực tiếp. Ánh nắng quá mạnh sẽ làm lá vàng vả đầu lá khô nhọn hay cháy viền lá. Tương đối chịu bóng râm, có thể đặt ở chỗ tối trong một thời gian. Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 20-25°C. Ở 10°C, cây sinh trưởng chậm, ở 5°C cây ngừng sinh trưởng, dưới 5°C cây dễ bị cóng.

Trúc long rùa mini

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Nên đặt cây ở chỗ có ánh sáng tán xạ đầy đủ. Nếu ở trong bóng râm quá lâu, nên bổ sung ánh sáng nhân tạo hoặc cách một khoảng thời gian lại để ra ngoài nắng.
- Trong thời kỳ sinh trưởng mỗi ngày cần phun nước lên lá nhiều lần để giữ độ ẩm nhất định.
- Vào mùa đông nên đặt cây ở nơi có ánh sáng đầy đủ và ấm áp.
- Do lá cây khá to, nên khi trồng trong nước cần dùng bình đựng dày và nặng để tránh bị đổ.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Dùng phương pháp rửa rễ cây. Sau khi rửa rễ khoảng nửa tháng là cây có thể ra rễ mới!

Trúc lưng rùa mini

TRÚC LƯNG RÙA MINI

(Monstera friedrich sthalii)

Trúc lưng rùa mini còn gọi là Trúc lưng rùa, dừa tụ trân, Vạn niên thanh tiên động, cùng thuộc họ Thiên Nam tinh như trúc lưng rùa cũng cùng sinh ra ở rừng nhiệt đới Mêhicô, mới được đưa vào làm cây ngắm lá những năm gần đây.

Đặc trưng

Trúc lưng rùa mini là cây thân bò có màu xanh quanh năm. Thân dài nhỏ, hình tròn dẹt, chất da. Lá chất giấy, màu xanh tươi, dài 10-13cm, rộng 5-7cm.

Lá có hình bầu dục, viền lá đầy đặn. Trên phiến lá có phân bố nhiều lỗ hình bầu dục dài. Do cuống lá không đối xứng mà lại có dạng lệch, gân chính cũng hơi lệch nên còn gọi là trúc lưng rùa lá lệch. Cuống lá có màu xanh nhạt, dài 10-15cm, trong đó có 4/5 ở dạng da.

Tập tính

Tập tính của Trúc lưng rùa mini tương tự như trúc lưng rùa, nhưng nó thích ẩm thấp hơn, nhiệt độ cao hơn và chịu được râm tốt hơn. Cây kị ánh nắng chiếu trực tiếp. Vào mùa hè nếu ánh nắng chiếu trực tiếp khoảng 1-2 tiếng thì lá sẽ bị cháy.

Vào mùa đông, nhiệt độ thấp nhất nên giữ ở mức 12°C trở lên.

Trúc lưng rùa mini có cành lá mỏng mảnh đặc biệt là những phiến lá non xanh mới mọc làm cho cây có vẻ đẹp khó tả. Đối với cây nhỏ tương đối thẳng đứng thì đặt ở bệ cửa sổ, bàn viết hay

bàn trà... còn cây cao thì đặt ở chỗ cao hơn để thưởng ngắm.

Nhân giống

Có thể nhân giống trúc lưng rùa mini bằng phương pháp giâm cành, có thể cắt lấy 2-3 đốt thân có rễ sinh khí hoặc cành dài 10-15cm cắm vào trong một giới chất, giữ cho môi trường râm ẩm. Cũng có thể để thân bò dài từ chậu xuống mặt đất, để đốt mọc ra rễ sinh khí, cắm vào đất rồi cắt lấy cành bò dài ra đó.

Hoa chúc (hoa nến)

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

(Xem phần ở Trúc lưng rùa trang 62).

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Trúc lưng rùa mini có thể cắt cành cắm vào nước vào 2 mùa xuân thu, mấy ngày sau là sẽ ra rễ mới. Có thể dùng nhiều cây có rễ dài ngắn khác nhau đặt vào cùng một bình để tạo thành một bình cây đẹp mắt. Cũng có thể dùng phương pháp rửa rễ từ cây trong bồn rồi trồng vào nước.

HOA CHÚC

(Anthurium andraeanum)

Hoa chúc thuộc họ cây Thiên Nam tinh còn có tên gọi là Hồng chưởng hoa An tổ hoa đăng đài.

Hoa chúc hoa nến

Đặc trưng

Là loài thân cỏ màu xanh quanh năm đốt ngắn, lá mọc từ gốc cây, lá có hình trái tim dạng tròn dài hoặc tròn trứng, màu xanh thẫm. Cuống hoa mọc ra từ nách lá. Nụ hoa mọc thẳng chất sáp, có độ bóng, màu cỏ cam hoặc màu đỏ như máu tinh tinh.

Hoa có lõi to dài màu vàng duỗi thẳng.

Hồng chưởng trồng trong nước

Tập tính

Thích nhiệt độ cao, ẩm và môi trường nửa râm, kị ánh nắng chiếu trực tiếp. Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 20-25°C nhiệt độ qua mùa đông là 10°C trở lên.

Nhân giống

Tách cây cấy mô

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Không chịu được rét mùa đông cần tăng nhiệt độ giữ ẩm cho cây.

Thích không khí có độ ẩm cao và môi trường nửa râm.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Dùng phương pháp rửa rễ từ cây trồng trong bồn.

Môn hợp quả

MÔN HỢP QUẢ

(Syngonium podophyllum)

Môn Hợp quả thuộc họ cây Thiên Nam Tinh, còn có tên môn Tiễn diệp, môn Hợp quả cuống dài. Quê hương của loài cây này là rừng mưa nhiệt đới Trung Mỹ và Nam Mỹ.

Đặc trưng

Là loài thân mây, chất cỏ có màu xanh quanh năm. Trên

thân có các rễ sinh khí thường đâm ra từ giữa cuống lá. Lá hình tam giác giống cái kích, lá có khía, trên mặt lá có các vằn màu trắng vàng.

Loại được trồng hiện nay là môn Hợp quả Ngân bạch (white butterfly) còn gọi là môn Hợp quả vằn trắng bướm trắng. Đốt thân khá ngắn, khi còn nhỏ mọc thành bụi, sau mọc thành thân leo, lá to hơn lá của môn Hợp quả.

Tập tính

Thích nửa râm, nhưng nếu râm quá thân cây sẽ gầy và dài ra, đồng thời mất đi màu sắc và độ bóng vốn có. Thích khí hậu nóng ẩm, nhiệt độ thích hợp nhất là 15-25°C. Kị nhiệt độ thấp và giá rét, khi nhiệt độ dưới 10°C lá sẽ vàng.

Môn hợp quả

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Đòi hỏi về phân không nhiều, dù 1-2 năm không bón phân vẫn có thể sinh trưởng tương đối bình thường, nhưng lá sẽ nhỏ và mỏng.
- Thích không khí có độ ẩm cao, trong thời kỳ sinh trưởng có thể tăng độ ẩm không khí bằng cách phun mù.
- Nên đặt nơi nửa râm, vì cây không chịu được rét, nên mùa đông cần tăng nhiệt độ giữ ấm cho cây.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể cắt cành cắm vào nước vào mùa xuân thu, cũng có thể dùng phương pháp rửa rễ từ cây trong bồn, do bộ rễ cây khá phát triển nên khi trồng vào nước có thể cắt bỏ 1/3 tổng số lượng rễ.

VẠN NIÊN THANH LÁ ĐIỂM HOA

(Dieffenbachia picta)

Vạn niên thanh lá điểm hoa thuộc họ Thiên Nam Tinh, còn gọi là Vạn niên thanh Quảng Đông. Nguyên sinh ở vùng nhiệt đới châu Nam Mỹ.

Đặc trưng

Vạn niên thanh lá điểm hoa là loài thân cỏ màu xanh quanh năm, thân cây thô to, hình trụ, chất thịt, ít phân nhánh có thể cao đến một mét. Vỏ màu xám, lá khá to, dài khoảng 30cm, rộng 15cm có hình bầu dục dài hoặc hình bầu dục rộng, đầu lá nhọn dần, hoặc đầu nhọn hoắt, gốc lá tròn trịa màu xanh, mép hoàn chỉnh, giữa lá có các vết chấm hoặc vết loang màu trắng hoặc nhũ vàng, có độ bóng. Cuống lá dài 10-15cm, gốc lá có đọt. Hoa có lõi to dài mọc ra từ nách thân và lá. Sắc lá diễm lệ, là loài cây giàu tính trang trí nhất trong các loài cây lá màu. Ở một số thôn ở 2 tỉnh Phúc Kiến và Quảng Đông (Trung Quốc) người ta coi vạn niên thanh là biểu tượng của sự may mắn.

Vạn niên thanh lá điểm hoa

Tập tính

Vạn niên thanh lá điểm hoa thích môi trường nhiệt độ cao ẩm, nhiệt độ thích hợp nhất cho sự sinh trưởng của cây là 18-26°C, nhiệt độ qua đông không được thấp hơn 12°C. Cây thích nửa râm kị ánh nắng, nhưng không

được quá râm nếu không vết loang màu trên mặt lá sẽ nhạt đi và xanh lại.

Vạn niên thanh lá điểm hoa

Các loài cây cùng thuộc Vạn niên thanh lá hoa thường thấy

Vạn niên thanh lá phấn

(Camilla)

Còn gọi là Vạn niên thanh lá phấn Bạch Ngọc, Vạn Niên thanh lá trắng, Vạn niên thanh Sơn Diệp. Là loài thân cỏ có màu xanh quanh năm, cao 30-45cm, mọc thành bụi. Lá có hình kim to bản nhọn đầu, dài 17-19cm, rộng 8-9cm, viền lá màu xanh, ở giữa gần như là màu trắng sữa đầu lá sắc nhọn.

Vạn niên thanh lá phấn chia hai màu xanh và trắng rõ rệt, nhìn rất đẹp mắt, cây thích ánh sáng tràn, khi tia sáng không đủ, mặt lá sẽ biến thành màu xanh, khi ánh nắng chiếu trực tiếp vào, lá non sẽ bị khô cháy và cuộn lại. Dưới 15°C, cây dễ bị cóng. Nếu bón quá nhiều phân đạm, lá sẽ dần biến thành màu xanh, làm giảm giá trị thưởng ngắm.

Vạn niên thanh lá vằn

Vạn niên thanh lá vằn

(D.amoena cv. Tropic Snow)

Còn gọi là Vạn niên thanh đại vương, Vạn niên thanh lá phấn đại vương. Nguyên sinh ở Colombia, Côtx-ta-ri-ca. Thuộc loài thân cỏ lớn có màu xanh quanh năm, có thể cao từ 70-120cm, thân thô to như trúc, chất thịt, mọc thẳng đứng, rất ít phân nhánh tự nhiên. Trên thân có các vòng vằn màu trắng là dấu vết sau khi lá rụng, do đó có tên tiếng Nhật Bản là Bạch hằn thảo. Lá to, hình bầu dục, dài 32-40cm, rộng 16-20cm, màu xanh thẫm trên hai bên gân lá chính phân bố rất nhiều vết chấm hoặc đường vằn màu trắng hoặc màu vàng nhạt không đồng đều, nhìn giống như các vằn trên mình ngựa vằn.

Vạn niên thanh lá vằn thích môi trường nóng ẩm. Nhiệt độ thích hợp nhất cho sự sinh trưởng là 25-30°C, vào mùa đông nên giữ ở mức 10°C trở lên cây thích nửa râm, kị ánh nắng chiếu trực tiếp, nhưng cũng ky quá râm nếu không cây sẽ vóng, yếu. Để đảm bảo cho màu sắc tươi đẹp, khi trồng và chăm sóc không được bón nhiều phân đạm.

Vạn niên thanh chấm sao

(D. bausei)

Còn gọi là vạn niên thanh lá phấn chấm sao, thuộc loài thân cỏ màu xanh quanh năm, cây khá to. Thân thô to có màu xanh thẫm, lá hình bầu dục, dài khoảng 30cm, rộng 12-13cm, cuống lá dài khoảng 20cm, viền

lá màu xanh thẫm, giữa lá màu xanh vàng, có các chấm màu xanh thẫm và trắng, vì trông giống sao dày đặc trên trời nên có tên như vậy.

Nhân giống

Vạn niên thanh lá điểm hoa thường được nhân giống bằng phương pháp giâm cành. Giâm cành có thể tiến hành kết hợp với làm mới cây, thường cắt thân cây ở chỗ cách mặt bồn 10cm. Gốc cây già được làm mới tuy trơ trụi, nhưng không lâu sau sẽ nảy chồi ra lá mới. Nhánh được giâm nên chọn những nhánh to, cắt thành 3-4 đoạn, khi giâm cành có lá, để giảm lượng nước bốc hơi, có thể quấn lá lại hoặc cắt đi nửa lá. Để việc giâm nhánh thành công cần phải có nhiệt độ tương đối cao, nếu nhiệt độ thấp việc mọc rễ sẽ khó khăn, ở nhiệt độ khoảng 20°C, 1 tháng là cây có thể ra rễ, nếu giâm bằng ngọn cây thì sẽ nhanh ra rễ hơn. Cũng có thể chôn ngang đoạn thân cây vào trong một giới chất nào đó, nhưng phải chú ý để mắt mầm của đoạn thân đó hướng lên trên, như thế có thể tránh được vết cắt phía trên đoạn thân cây tích nước và thối rữa khi cắm thẳng, từ đó tăng khả năng sống sót cho cành được giâm. Vào mùa mưa độ ẩm lớn, vết cắt dễ bị nhiễm trùng và thối rữa, nên nhúng chỗ vết cắt vào tro bếp và hong một thời gian rồi mới tiến hành giâm. Giâm xong cần chú ý tránh chỗ giâm quá ẩm đề phòng vết cắt bị thối rữa.

Vạn niên thanh ngân hậu

Vạn niên thanh lá điểm hoa

Vạn niên thanh lá điểm hoa cũng có thể được nhân giống bằng cách tách cây nhưng chỉ thích hợp với các loài mọc thành bụi. Việc tách cây nên tiến hành kết hợp với đảo bồn vào tháng 4-5 hàng năm, sau khi bỏ đất cũ đi thì cắt tách cây từ phần gốc, giúi vết cắt vào tro bếp, sau đó chia ra cho lên chậu.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Vạn niên thanh lá điểm hoa thích không khí có độ ẩm cao, trong thời kỳ sinh trưởng, nên thường xuyên phun nước lên thân và lá.

Chất nước của lá và thân của các loài thuộc Vạn niên thanh lá điểm hoa đều có độc, có thể làm viêm da, nếu để dính vào miệng sẽ gây sưng lưỡi dẫn đến tạm thời mất tiếng, nên còn gọi là cây mía câm, khi chăm sóc và nhân giống cây cần phải cẩn thận, nhất là tránh để trẻ em tiếp xúc.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể cắt nhánh cắm vào nước, mười ngày sau là ra rễ, cũng có thể rửa rễ trồng vào nước.

Vạn niên thanh Quảng Đông

(Aglaonema modeslum)

Vạn niên thanh Quảng Đông thuộc loài Lượng Ti Thảo họ cây Thiên Nam tinh, còn có tên là Thô lặc Thảo, nguyên sinh ở Philippine và vùng Quảng Đông (Trung Quốc).

Đặc trưng

Là loài thân cỏ có màu xanh quanh năm. Thân to thẳng đứng, không phân nhánh hình tròn có đốt. Lá mọc cách (mỗi đốt một lá) có màu xanh thẫm, hình tròn trứng hoặc hình trứng dài, đỉnh lá nhọn dần, cuống lá mọc ôm lấy thân cây.

Tập tính

Thích môi trường có nhiệt độ cao, ẩm và nửa râm. Cây chịu bóng râm rất tốt, dù là ở chỗ tương đối tối cũng không bị lốp, nhưng ky ánh nắng gắt, khi ánh nắng chiếu mạnh lá sẽ trở nên vàng và nhỏ lại.

Cây bắt đầu sinh trưởng ở nhiệt độ 10°C, nhiệt độ để cây sinh trưởng tốt nhất là 25-30°C. Có thể chịu được nhiệt độ thấp ở mức 0°C, kị khô.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Nên đặt cây trong môi trường nửa râm, cây thích ẩm, nên năng phun nước lên mặt lá. Khả năng thích ứng tốt, rất dễ coi sóc.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể cắt ngọn cắm vào nước. Khoảng hơn 10 ngày sau là ra rễ mới.

Vạn niên thanh bác mỹ nhân

Trầu bà lá to

TRẦU BÀ

(Scindapsus aurens)

Trầu bà thuộc họ cây Thiên Nam Tinh, còn có tên là cây rắn dây vàng, mây ma quỷ.

Nguyên sinh ở vùng mưa nhiệt đới quần đảo Indonesia.

Đặc trưng

Là loài thân cỏ có màu xanh quanh năm. Thân to đốt có các rễ sinh khí. Lá rộng hình tròn trứng, gốc lá hình trái tim. Lá mới ra nhỏ, to dần lên cùng với sự sinh trưởng của cây. Lá màu xanh, chất giấy dày, có độ bóng, thường có các vết chấm và đường vằn trên mặt lá, viền lá đầy, một số ít có khía nhỏ.

Tập tính

Thích ánh sáng tán xạ tương đối mạnh, khi nắng gắt lá sẽ vàng, thậm chí cháy héo, các vết chấm và đường vằn trên lá cũng nhạt đi và biến mất, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 15-25°C, nhiệt độ qua đông an toàn là 10°C.

Trầu bà

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Nên đặt cây nơi có ánh sáng tán xạ đầy đủ, trong thời gian sinh trưởng nên thường xuyên phun nước lên lá.
- Bón phân đạm quá nhiều sẽ làm nhạt màu của các vết chấm và đường vằn trên lá. Nếu phun lên lá dung dịch kalihydrophotphat 0,2%, sẽ làm các vết chấm và đường vằn trên lá càng đẹp hơn.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể dùng phương pháp cắm cành vào nước và rửa rễ cây từ trong chậu khoảng 20 ngày sau khi cắm cành vào nước cây sẽ ra rễ mới.

LỤC CỰ NHÂN

(Spathiphyllum spp)

Lục cự nhân thuộc loài môn lá rậm, họ cây Thiên Nam Tinh, còn có tên là cây thuận buồm xuôi gió, đại bạch chưởng lá to nguyên sinh ở vùng nhiệt đới châu Nam Mỹ.

Đặc trưng

Lục cự nhân là cây thân cỏ, có màu xanh quanh năm, hình dáng của thân và lá cây giống với môn Bạch Hạc, nhưng to lớn hơn có thể cao đến 1,2 mét. Gân lá to và lộ rõ, lá có màu xanh mực,

Cự nhân xanh

Bạch chưởng lớn

có độ bóng, dày rộng và thẳng đứng, lá dài 40-50cm rộng 20-25cm. Chia làm 2 loại lá tròn và lá nhọn, trong đó loại lá tròn đẹp hơn. 1,5-2 năm sau khi trồng là có hoa, hoa màu trắng to, rộng 10-20cm, dài 30-35cm.

Tập tính

Lục cự nhân thích khí hậu ấm và ẩm, nhiệt độ để cây sinh trưởng thích hợp nhất là 20-25°C. Nhiệt độ qua đông không được thấp hơn 10°C, khi thấp hơn 10°C, cây sẽ bị cóng. Độ ẩm đòi hỏi là 50% trở lên. Cây thích môi trường nửa râm, nếu nắng quá mạnh sẽ làm vàng lá, chịu bóng râm khá tốt, ở ánh sáng yếu khoảng 200 lux, cây vẫn sinh trưởng bình thường.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Lá cây lục cự nhân xanh biếc quanh năm rất thanh nhã khi đặt trên bàn. Khi chăm sóc tránh làm gẫy lá ảnh hưởng đến sự thưởng ngắm
- Lục cự nhân dễ sống dễ trồng, cây to thẳng đứng, bộ rễ phát triển, tốc độ sinh trưởng nhanh, lại rất thích ứng với điều kiện trồng trong nước, sau khi rửa rễ trồng vào nước có thể mọc rễ mới ngay trên bộ rễ cũ.

MÔN BIỂN

(Alocasia macrorrhiza)

Môn biển thuộc họ cây Thiên Nam Tinh còn có tên là Quảng Đông, nguyên sinh ở miền Nam và Tây Nam Trung Quốc.

Đặc trưng

Môn biển là loài thân cỏ có màu xanh quanh năm, có thể cao đến 3 mét, thân cây to, vỏ có màu nâu trà, trong thân có nhiều chất nhờn. Lá cây to, có hình mũi tên, dài 30-90cm, cuống lá có thể dài đến 1m hình cán giáo, gân lá chính lồi lên ở mặt sau lá, phần dưới màu xanh dài 10-20cm. Môn biển mang đậm phong vị nắng gió của vùng nhiệt đới, việc chăm sóc khá đơn giản, là cây để trang trí phòng ốc rất đẹp.

Tập tính

Môn biển tương đối dễ trồng, cây thích môi trường nóng ẩm và nửa râm. Nhiệt độ qua đông nên giữ ở mức khoảng 10°C. Cây không chịu được ánh sáng mạnh.

Nhân giống

Môn biển trồng trong chậu dễ mọc nhiều cây nhỏ ở phần gốc, có thể kết hợp với đảo chậu để tách các cây con ra trồng riêng. Cũng có thể nhân giống môn biển bằng phương pháp giâm, khi giâm thì cắt thân cây ra thành các đoạn có nhiều mắt mầm và một phần vỏ, hong cho hơi se lại

Môn Mỹ diệp lá đẹp

rồi cắm nghiêng hoặc đặt nằm ngang trên sàng giâm phần vỏ hướng lên trên, độ sâu thì chôn ngập đoạn thân là được, chú ý giữ cho đất trên sàng giâm luôn ẩm. Khi đoạn thân lên mầm ra rễ và mọc thành cây con thì lấy ra trồng lên chậu. Cũng có thể nhân giống môn biển bằng cách trồng hạt.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Vì cây lớn nên cần phân bón đầy đủ nhất là cần bón nhiều phân đạm.

Môi trường khô hanh rất bất lợi cho sự sinh trưởng của cây, bình thường nên phun nhiều nước lên thân lá cây để tăng độ ẩm không khí.

Gốc cây môn biển thường mọc rất nhiều cây con, có thể sau khi rửa sạch xem kích thước to nhỏ của cây để chọn bình đựng thích hợp rồi trồng vào nước, vài ngày sau là có thể ra rễ mới.

Chất dịch trong thân và lá cây môn biển có độc, không được ăn hoặc bôi vào mắt, nên cố gắng hạn chế tiếp xúc với da.

Môn lá đen

Mạn lục nhung lá chẻ

Cây xuân vũ

MẠN LỤC NHUNG LÁ CHẺ

(Philodendron pluto)

Cây thuộc loài môn Hỷ Lâm họ cây Thiên Nam Tinh, còn có tên là Ráy thơm, nguyên sinh ở Nam Mỹ.

Đặc trưng

Là cây xanh quanh năm, sống lâu năm. Lá hình bầu dục dài, đỉnh lá nhọn dần, gốc lá hình trái tim, viền lá dạng sóng ven rìa có 5-6 cặp vết khía nông kiểu lông vũ. Mặt lá nhẵn có màu xanh đậm.

Tập tính

Cây thích ánh sáng, nhưng kị ánh nắng rọi trực tiếp, sinh trưởng tốt chỗ bóng râm. Cây thích ấm, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 20-25°C chịu được nhiệt độ cao 38-40°C, nhiệt độ mùa đông không nên dưới 5°C.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Nên đặt cây nơi có đầy đủ ánh sáng tán xạ và ánh nắng không trực tiếp chiếu thẳng vào.
- Trong thời kỳ sinh trưởng nên năng phun nước trên lá.
- Về mùa đông cần chú ý tránh rét, tránh gió lạnh thổi thẳng vào cây.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Dùng phương pháp rửa rễ từ cây trong chậu

MÔN HỶ LÂM

(Hoàng đế xanh)

(Philodendron 'Imperial Green')

Thuộc loài môn Hỷ lâm họ Thiên Nam Tinh, còn có tên là "Hoàng đế xanh".

Môn Hỷ lâm hoàng đế xanh

Đặc trưng

Là loài thân mây có màu xanh quanh năm nhưng chỉ sống một năm trở lại. Thân cây màu nâu nhạt, đốt ngắn, ở các đốt mọc nhiều rễ sinh khí. Phiến lá lớn thường có dạng tòa sen, lá mọc ra từ đỉnh thân, màu từ xanh vàng đến xanh, có độ bóng, chất da, nhọn hình kim, gốc lá hình trái tim, mũi nhọn hơi rủ xuống. Chồi nách màu đỏ sẫm, chỉ hơi mở ra phần đỉnh.

Tập tính

Thích ánh sáng tán xạ sáng sủa, kị ánh nắng chiếu trực tiếp. Thích môi trường ấm và ẩm.

Nhân giống

Giâm cành, tách cây, nuôi cấy mô.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

(Xem phần nói về cây Mạn lục nhung lá chẻ trang 79)

MÔN HỶ LÂM LÁ CỤM

(Philodendron pluto spp.)

Cây thuộc loài môn Hỷ lâm. Họ cây Thiên Nam Tinh, còn có tên là cây xuân vũ lá cụm.

Đặc trưng

Là loài thân cỏ sống lâu năm, có màu xanh quanh năm. Cây thấp nhỏ, thân rất ngắn, phần chồi nhiều, có dạng cụm, lá khía sâu hình lông vũ có màu xanh nhạt, mỏng, cuống lá dài, không có đọt.

Tập tính

Cây thích môi trường nóng ẩm, chịu được bóng râm, sợ ánh nắng chiếu trực tiếp. Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 20-30°C, nhiệt độ qua đông nên giữ ở mức 5°C trở lên.

Môn Hỷ lâm lá cụm

Nhân giống

Tách cây

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Xem phần nói về cây môn Hỷ lâm Hoàng đế xanh trang 80.

MÔN HỶ LÂM HỒNG BẢO THẠCH

(Philodendron erubescens cv. Red Emerald)

Cây thuộc loài môn Hỷ lâm họ cây Thiên Nam Tinh.

Là giống được trồng từ môn Hỷ lâm cuống đỏ. Nguyên sinh ở rừng mưa nhiệt đới Trung và Nam Mỹ.

Đặc trưng

Là cây thân mây có màu xanh quanh năm, thân to, búp và lá non có màu đỏ sau chuyển sang màu đỏ sẫm. Trên đốt mọc nhiều rễ sinh khí nhỏ màu tía. Cuống lá màu tía, lá hình trái tim dài, gốc lá hình mũi tên, lưng lá màu tía, mặt lá màu xanh ánh lên màu tía, viền lá hoàn chỉnh, chất da, lá non có đọt màu đỏ của hoa hồng, lá non sau khi mọc sẽ rụng.

Môn hỷ lâm Hồng Bảo Thạch

Tập tính

Cây thích môi trường nóng ẩm và râm, chịu bóng râm khá tốt.

Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 20 - 30°C, nhiệt độ thấp nhất không được dưới 14°C

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Cần đặt cây nơi có đầy đủ ánh sáng tán xạ.
- Cây thích môi trường ẩm, mỗi ngày cần phun nước lên lá 2 - 3 lần.
- Cây không chịu được rét, vào mùa đông nên tăng nhiệt giữ ấm cho cây.

Môn Hỷ lâm lá hình trái tim

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể dùng phương pháp cắm nhánh cây vào nước hoặc rửa rễ từ cây trồng trong chậu. Khi cắm, nhánh phải có rễ sinh khí khoảng 10 ngày sau là ra rễ mới. Rửa rễ từ cây trồng trong chậu nên tiến hành vào mùa xuân và thu. Khoảng nửa tháng sau là cây ra rễ mới.

Môn Hỷ lâm Lục Bảo Thạch

MÔN HỶ LÂM LỤC BẢO THẠCH

(Philodendron erubescens cv. Green Emerald)

Thuộc loài môn Hỷ lâm họ cây Thiên Nam Tinh, nguyên sinh ở rừng mưa nhiệt đới Trung Mỹ và Nam Mỹ.

Đặc trưng

Cây có hình dáng giống như cây môn Hỷ lâm Hồng Ngọc Thạch nhưng lá, thân, cuống lá, nụ non và đọt lá đều màu xanh, nên gọi là môn Hỷ lâm Lục Bảo Thạch.

Tập tính

Giống như môn Hỷ lâm Hồng Bảo Thạch nhưng khả năng chịu rét tốt hơn.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Giống với môn Hỷ lâm Hồng Bảo Thạch trang 82.

MÔN HỶ LÂM LÁ ĐÀN

(Philodendron panduraeforme)

Thuộc loài môn Hỷ lâm họ cây Thiên Nam Tinh, còn có tên là cây song lá đàn. Nguyên sinh ở Braxin.

Đặc trưng

Là loài thân mây có màu xanh quanh năm, sống lâu năm. Thân to màu xanh, trên đốt mọc các rễ sinh khí màu xanh. Lá xanh sẫm, bóng loáng, chất da, gốc lá rộng, phần giữa lá hẹp, toàn bộ lá trông giống cây đàn vi-ô-lông nên

Môn Hỷ lâm Lục Bảo Thạch

Môn Hỷ lâm lá đàn

có tên như vậy. Môn Hỷ lâm lá đàn mọc nhanh mạnh, là một trong những loài cây trồng trong nước tốt nhất. Lá sắc xanh, hình lá lạ mắt, lại có khả năng chịu bóng râm rất tốt, là cây thích hợp để trang trí màu xanh cho căn phòng. Cây cỡ vừa và nhỏ có thể đặt trên bàn để thưởng ngắm, cũng có thể rửa sạch cây môn Hỷ lâm lá đàn rồi đặt ở những chỗ có không gian rộng mà không ảnh hưởng đến hoạt động trong phòng, đặc biệt nếu đặt cây trên đàn Pi-a-nô hoặc trang trí trong phòng nhạc thì rất thú vị.

Tập tính

Môn Hỷ lâm lá đàn ưa môi trường nóng ẩm, chịu bóng râm rất tốt, có thể sống trong phòng có ánh sáng yếu mà không ảnh hưởng đến sinh trưởng. Mùa đông nhiệt độ khoảng 10°C là có thể qua đông an toàn.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Xem phần nói về cây môn Hỷ lâm Hồng Bảo Thạch trang 82.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể cắt cành cắm vào nước, đồng thời ngâm các rễ sinh khí trên thân cây vào nước, khoảng 5 ngày sau sẽ ra rễ mới.

Môn Hỷ lâm lá đàn

Trúc cọ

TRÚC CỌ

(Rhapis excelsa)

Trúc cọ thuộc họ cây cọ, còn có tên là tre gân, trúc quan âm. Nguyên sinh ở các vùng Quảng Đông, Quảng Tây, Hải Nam, Vân Nam, Quý Châu v.v... của Trung Quốc.

Đặc trưng

Cây mọc thành bụi có màu xanh quanh năm. Thân cây hình trụ tròn, không phân nhánh, có đốt như tre, phía trên có đọt lá chất xơ thô màu nâu, có dạng cây cọ. Lá mọc tập trung trên đỉnh thân, chất da, màu xanh đậm và có độ bóng, lá khía sâu hình bàn tay, mỗi lá khía thành 4-10 tấm, có hình kim to bản. Cuống lá dẹt và dài. Là loài cây đơn tính.

Tập tính

Cây ưa môi trường ấm, râm, ẩm và thoáng gió. Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 20-30°C, vào mùa đông nên giữ nhiệt độ của nước 4°C trở lên, nhưng có thể chịu được nhiệt độ thấp khoảng 0°C trong một thời kỳ ngắn.

Nhân giống

Thường tiến hành tách cây kết hợp với đảo ở chậu. Chọn những cây mọc thành bụi với nhiều cây nhỏ. Sau đó dùng dao tách các cây nhỏ, nhớ tránh làm tổn thương bộ rễ và giữ hình dạng nhất định cho cây được tách. Sau đó đặt cây được tách vào chậu, tưới nước rồi đặt ở nơi râm ẩm. Khi cây sinh trưởng trở lại có thể chăm sóc bình thường.

Vào mùa thu, khi hạt cây chín có thể lấy hạt rồi trồng ngay vào chậu, mùa đông cho vào phòng ấm, mùa xuân năm sau sẽ nảy mầm. Cũng có thể lấy hạt xong, bóc vỏ hạt rồi giấm vào cát, sang xuân gieo. Hạt cọ gieo theo hốc hay theo rãnh đều được, gieo xong phủ một lớp đất mỏng khoảng 1,5cm, giữ cho sàng gieo giống luôn ẩm, gieo xong khoảng 2 tháng sau là nảy mầm.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Cây chịu bóng râm khá tốt, nhưng khi ánh sáng yếu dễ bị vàng lá, môi trường không thoáng gió dễ bị bọ cánh cứng xâm hại.
- Trong thời kỳ sinh trưởng cần năng phun nước lên lá.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Dùng phương pháp rửa rễ. Bộ rễ của tre cọ khá cứng, khó bị thối khi trồng vào nước, nhưng lâu mọc rễ mới, cần khoảng một tháng rưỡi.

Dừa tụ trân

DỪA TỤ TRÂN

(Collinia elegans)

Dừa tụ trân thuộc họ nhà cọ, còn có tên là dừa sống thấp, cọ tụ trân, quỳ cọ tụ trân. Nguyên sinh ở Mêhicô và Guatemala.

Đặc trưng

Là loài cây có màu xanh quanh năm. Thân nhỏ đứng thẳng, không phân cành, màu

xanh sẫm, phía trên có các vằn vòng không đều. Lá mọc ở đỉnh thân, lá kép lông chim, lá con 20-40 chiếc, hình lưỡi liềm, màu xanh thẫm, bóng loáng, mũi lá dài mảnh, rủ xuống.

Tập tính

Ưa môi trường ấm, ẩm và râm. Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 20 - 30°C, ở 13°C cây bước vào ngủ đông, nhiệt độ qua đông thấp nhất là 3°C.

Dừa tụ trân trồng tổ hợp trong bình

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Tránh ánh nắng chiếu trực tiếp, nếu không lá sẽ khô vàng. Nhưng nếu ánh sáng quá yếu lá cũng sẽ phai màu.
- Dừa tụ trân có hình dáng đẹp nhất ở độ cao 30-50cm, cây cao quá sẽ giảm giá trị thưởng thức do phía dưới trơ trụi.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Dùng phương pháp rửa rễ cây trồng trong chậu. Rửa xong vài ngày là có thể ra rễ mới.

THƯỜNG XUÂN ĐẰNG

(Hedara nepalensis var. sinensis)

Thường xuân đằng thuộc họ cây Ngũ Gia, còn có tên là Thường xuân đằng Trung Hoa. Nguyên sinh ở các tỉnh phía Nam núi Tần Lĩnh (Trung Quốc).

Đặc trưng

Là loài thân mây leo, màu xanh quanh năm. Trên thân có các rễ sinh khí, nhánh non được che phủ bởi lông mềm hình vảy cá. Lá màu xanh sẫm, chất da, có cuống dài. Lá trên nhánh dinh dưỡng có hình quả trứng dạng tam giác, viền liền hoặc khía làm ba, lá trên nhánh hoa có hình quả trứng đến hình quả trám.

Tập tính

Thường xuân đằng vừa có thể sinh trưởng dưới ánh nắng mặt trời, vừa có thể sinh trưởng trong môi trường râm rợp. Cây ưa ấm, cũng có thể chịu được nhiệt độ thấp dưới 0°C.

Thường xuân đằng

Thường xuân đằng viền lá vàng

Các cây thuộc loài Thường xuân đằng thường gặp

Thường xuân đằng Canary lá vằn

(H. Canariensis)

Còn có tên là Thường xuân đằng hoa lá, là cây thân mây sống lâu năm, có màu xanh quanh năm. Thân và cuống lá đều có màu đỏ. Lá chất da, mọc cách, phiến lá to, hình quả trứng dạng tam giác rộng, gốc lá hình trái tim, khía làm 3, lá màu xanh thẫm, gân lá màu xanh xám, viền lá có nạm các chấm màu trắng vàng hay xanh xám không đồng đều.

Thường xuân đằng biển

(H. helix)

Còn gọi là Thường xuân đằng nước Anh, Hoàn xuân đằng, là loài thân mây có màu xanh quanh năm. Lá hơi nhỏ, có 3 - 5 khía, vết khía ở đỉnh lá là dài và nhọn nhất. Thường xuân đằng biển lại có nhiều loại khác nhau như: Thường xuân đằng vàng giữa lá, lá có màu xanh thẫm, giữa lá có màu vàng; Thường xuân đằng viền hoa, trên lá có các vết chấm xanh xám và vàng điểm xuyết cho nhau; Thường xuân đằng băng tuyết, lá khá rậm, màu xanh, viền lá màu trắng hoặc hồng nhạt.

Thường xuân đằng Canary lá vằn và Thường xuân đằng biển nên đặt nơi đầy đủ ánh sáng và tránh ánh nắng chiếu trực tiếp, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 20-25°C, không chịu được rét, nhiệt độ thấp nhất về mùa đông là 5°C

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Những loại có chấm màu cần có ánh sáng tán xạ đầy đủ, nếu quá râm các chấm vằn màu sẽ phai màu, ảnh hưởng đến giá trị thưởng thức.

Cây kị nắng nóng, khi nhiệt độ cao cần năng phun nước lên mặt lá để giảm bớt nhiệt độ.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể cắt cành cắm vào nước, ở nhiệt độ 20°C, khoảng 10 ngày sau sẽ ra rễ.

Nga chưởng sài lá hoa

NGA CHƯỞNG SÀI LÁ HOA

Thuộc họ cây Ngũ Gia, còn có tên là cây chân vịt lá hoa, Nga chưởng sài châu Úc lá hoa, cây ô che mưa.

Đặc trưng

Là cây xanh quanh năm. Vỏ cây nhẵn màu nâu, cành nhỏ màu xanh. Lá kép hình bàn tay, có 5-8 lá, hình bầu dục dài, đỉnh lá nhọn dần, màu xanh bóng, chất da sáng, trên lá có các chấm vằn màu trắng vàng.

Tập tính

Ưa môi trường ấm, ẩm và râm. Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp nhất là 20-30°C, nhiệt độ về mùa đông không được dưới 5°C, khi nhiệt độ thấp sẽ có hiện tượng rụng lá.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Đặt cây nơi có ánh sáng tán xạ, nếu không các vết chấm hoa trên lá sẽ biến mất.
- Cây ưa ấm, mùa đông cần chú ý giữ ấm.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Giâm cành, rửa rễ từ cây trong chậu.

Nga chưởng sài

Nga chưởng sài

Kỳ lân chưởng

KỲ LÂN

(Euphorbia antiquorum)

Kỳ lân thuộc họ cây Đại Kích, còn gọi là cây Kim cương soạn, Bá chủ tiên, tre Hỏa vương. Nguyên sinh ở Ấn Độ

Đặc trưng

Kỳ lân là loài cây nhiều ruột, nhiều nước, sống lâu năm. Thân thẳng, to, hình trụ tròn, màu xanh, khi già biến thành chất gỗ có màu nâu. Lá hình quả trứng nằm ngược, đỉnh lá tròn trịa, viền hoàn chỉnh, hai mặt không có lông. Lá đài vỏ có gai, cứng. Toàn cây có dịch nhũ trắng. Kỳ lân là con vật trong truyền thuyết tượng trưng cho điềm lành. Cây kỳ lân có hình dạng kỳ lạ, có thể đặt trên bục cửa sổ hoặc trên bàn để thưởng ngắm.

Tập tính

Cây kỳ lân ưa khí hậu có nhiệt độ cao, nhiệt độ môi trường vào mùa đông cần giữ ở mức 10-12°C, khi nhiệt độ thấp sẽ rụng lá, ảnh hưởng đến sự thưởng ngắm. Đòi hỏi có đầy đủ ánh mặt trời, cũng chịu được bóng râm. Cây ưa thông thoáng và nhiều ánh sáng, nếu không sẽ bị bọ cánh cứng xâm hại.

Loài cây kỳ lân thường thấy còn có cây Kỳ lân chưởng, là biến chủng của cây Kỳ lân, còn gọi là cây sừng kỳ lân. Đặc điểm của nó là thân chất thịt, có hình quạt

dạng bàn tay không đồng đều, đỉnh thân biến thái và mọc đầy lá. Khi bón phân, nước quá nhiều và bị che lấp, thường xuất hiện hiện tượng lại giống, mọc lên những thân cây chất thịt hình trụ của cây kỳ lân nguyên chủng. Cần cắt bỏ khi thân cây bị biến thái, khống chế lượng phân bón và nước, dời cây đến chỗ thông thoáng nhiều ánh sáng.

Nhân giống

Cây Kỳ lân thường được nhân giống bằng cách giâm cành. Từ tháng 4 đến tháng 6, cắt lấy nhánh sinh trưởng tốt làm cành giâm, vết cắt trên đoạn thân cây vừa cắt sẽ chảy ra dịch nhũ trắng. Trước tiên giấm nhánh được cắt vào tro bếp hoặc bột than để cầm dịch nhũ lại, sau đó phơi ở chỗ khô mát trong 3-4 ngày, đến khi vết cắt khô nhựa thì tiến hành giâm, giâm sâu vào đất khoảng 2-3cm. Sau khi giâm không cần tưới, vài ngày sau thì phun một ít nước, chỉ cần giữ cho chậu đất luôn ẩm là được. Khoảng 1 tháng sau là ra rễ mới.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Nếu bị bọ cánh cứng xâm hại, ngoài việc dời cây đến chỗ thoáng sáng ra, còn có thể phun nước xà phòng để tiêu diệt sau khi đã dùng bàn chải chải sạch bọ cánh cứng.
- Dịch nhũ màu trắng trong thân cây kỳ lân độc, không được bôi vào mắt. Khi trồng và chăm sóc, chú ý không để trẻ em cho vào miệng và mắt.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể dùng phương pháp cắm vào nước, trước khi cắm cần phơi cành được cắt nơi khô mát. Cũng có thể dùng phương pháp rửa rễ.

Cây Thái vân các

THÁI VÂN CÁC

(Euphorbia trigona)

Thái vân các thuộc loài Đại Kích họ cây Đại Kích, còn có tên là cây Bá chủ tiên tam giác. Nguyên sinh ở Nam Phi.

Đặc trưng

Cây Thái vân các là loài cây nhiều thịt, nhiều nước sống lâu năm. Thân thẳng đứng có 3-4 sống, màu xanh thẫm, giữa sống có các chấm vằn hình lông chim không đồng đều, màu xanh rất đẹp. Cạnh sống thân có các chỗ nhô giống như răng, chỗ nhô đó mọc lá hình quả trứng nằm ngược, lá dài 2-4cm, mũi lá có râu ngắn, hai bên gốc lá có các gai đài lá. Cây phân nhiều nhánh đều hướng thẳng lên trên, tạo thành một hình cây. Trong cây chứa rất nhiều dịch nhũ. Cây Thái vân các có hình dạng lạ, dùng để trang trí nhiều chỗ trong phòng rất hợp lý.

Tập tính

Cây Thái vân các ưa bóng râm, nhưng đòi hỏi phải có đầy đủ ánh sáng tán xạ. Có thể chịu được nhiệt độ thấp 5°C. Thái vân các ưa khô ráo, kị ẩm trong thời gian dài, nhưng rất thích nghi với điều kiện trồng trong nước.

Nhân giống

Thường nhân giống Thái vân các bằng cách giâm cành. Từ

tháng 5 đến tháng 9, cắt lấy các nhánh từ cây mẹ (hoặc đỉnh thân) khoảng 10cm để làm nhánh giâm. Sau khi cắt nên vùi vào tro bếp, đồng thời hong nơi khô mát vài ngày. Đến khi vết cắt khô ráo thì tiến hành giâm, cây rất dễ ra rễ.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Xem phần nói về cây Kỳ lân ở trang 93.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Giâm và rửa rễ. Nhánh được cắt cần đặt nơi khô mát vài ngày, đến khi vết cắt khô ráo mới đem cắm vào nước, nếu không sẽ dễ bị thối, khoảng 1 tháng sau ra rễ mới. Cũng có thể rửa rễ cây rồi cắm vào nước.

Cây lá đổi màu

CÂY LÁ ĐỔI MÀU

(Codiaeum varegatum var. pictum)

Cây lá đổi màu thuộc họ cây Đại Kích, còn có tên là cây Sái Kim Dung. Nguyên sinh ở Malaysia và quần đảo Thái Bình Dương.

Đặc trưng

Cây lá đổi màu chất da dày, hình dạng và màu lá thay đổi rất nhiều, thường có các vết chấm và vằn màu trắng, vàng, đỏ, tía

v.v... Cây được trồng hiện nay hầu hết là các giống tạp giao, có khoảng 120 loại.

Tập tính

Cây lá đổi màu ưa ấm, ẩm. Nhiệt độ thích hợp cho sinh trưởng là 22-28°C, nhiệt độ qua đông an toàn là 15°C, khi thấp hơn 8°C sẽ rụng lá do cây bị cóng. Cây ưa ánh sáng, nhưng vào mùa hè cần tránh đặt cây dưới ánh nắng trực tiếp, cây cũng chịu bóng râm, nhưng nếu quá râm, lá sẽ phai sắc, đồng thời rụng lá, làm giảm giá trị thưởng thức. Là một trong các loài cây rất thích hợp với điều kiện trồng trong nước.

Nhân giống

Thường dùng phương pháp giâm cành để nhân giống cây lá đổi màu. Vào tháng 4 đến tháng 6 tiến hành giâm cành, chọn những cành to có chu kỳ sống 1 năm, cắt một đoạn ngọn dài khoảng 10cm, bỏ lá gốc, chỉ giữ lại lá ngọn. Ở vết cắt sẽ có dịch nhũ màu trắng thấm ra, cắt cành xong nên vùi vào tro than rồi giâm vào một giới chất thoát nước tốt, thường xuyên phun nước lên mặt lá, trong điều kiện 24-30°C, 20 ngày sau cành sẽ ra rễ mới.

Cũng có thể nhân giống cây lá đổi màu bằng phương pháp cao áp và phương pháp trồng hạt, nhưng rất ít dùng.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Có thể cắt cành để cắm vào nước, 1 tháng đến 1 tháng rưỡi là ra rễ.
- Cây lá đổi màu ưa môi trường ấm, ẩm, khi chăm sóc, cần thường xuyên phun nước lên lá.
- Nếu phun lên lá dung dịch ka-li di-hyđrô phốt-phát 0,2%, thì các sắc vằn trên lá sẽ càng rực rỡ, và có thể giảm sự rụng lá bất bình thường.

MẠN TRƯỜNG XUÂN LÁ HOA

(Vinca major cv. Variegata)

Thuộc loài Mạn trường xuân hoa họ cây trúc đào, là loài Mạn trường xuân hoa được nuôi trồng, còn có tên là cây Kim Tiền Báo, Hoàng Dương bò. Nguyên sinh ở bờ Nam Địa Trung Hải, Ấn Độ và châu Mỹ nhiệt đới.

Đặc trưng

Là loài thân cỏ màu xanh quanh năm, sống lâu năm. Mọc thành bụi, thân nhỏ dài, rủ xuống. Lá mọc đối, hình bầu dục hoặc hình quả trứng, màu xanh bóng, giữa viền lá và gân lá có các chấm vằn màu vàng và màu xanh xám.

Tập tính

Khả năng thích ứng cao, sinh trưởng nhanh. Ưa ấm, nhưng khả năng chịu rét khá tốt. Ưa ánh sáng mặt trời đầy đủ, nhưng ở nhiệt độ cao của mùa hè nên đặt cây nơi bóng râm.

Hoa Mạn trường xuân

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Nên trồng cây chỗ bóng râm, khi ánh nắng chiếu trực tiếp dễ bị khô mũi lá và viền lá.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Dùng phương pháp cắm vào nước, cắt thân có rễ cắm vào nước, khoảng 1 tháng sau là ra rễ mới.

Cũng có thể dùng phương pháp rửa rễ từ cây trong chậu, cây sẽ thích ứng rất nhanh với điều kiện trồng trong nước.

LẠC THẠCH ĐẰNG

(Trachelospermum jasminoides)

Lạc Thạch Đằng thuộc họ cây Trúc đào, còn có tên là Thạch long đằng, Thạch hoa đằng. Nguyên sinh ở vùng Đông Nam và phía Nam lưu vực Hoàng Hà (Trung Quốc), cây thường leo bám vào các cây to và nham thạch.

Dây Lạc thạch

Đặc trưng

Lạc thạch đằng là cây thân mây sống lâu năm, có màu xanh quanh năm. Cây có nhựa. Thân nhỏ và dài, có rễ sinh khí. Lá mọc đối, chất da mỏng, hình kim to bản hoặc hình bầu dục, màu lá xanh thẫm, bóng. Nở hoa vào tháng 5, hoa mọc ra từ nách lá, màu trắng, cánh hoa sắp xếp theo hình cái guồng xoáy về bên phải, hoa có mùi thơm. Cây bò dài, khi hoa nở, mùi thơm thoang thoảng khắp nơi, có thể đặt ở nơi cao để trang trí màu xanh.

Các loại cây Lạc thạch đằng được trồng có: 1) Lạc thạch lá nhỏ (Heterophyllum), lá hẹp, có hình kim to bản dài; 2) Lạc thạch lá vằn (Variegatum), lá có các chấm vằn màu trắng hoặc vàng nhạt, viền lá màu trắng.

Tập tính

Lạc thạch đằng ưa ánh sáng, cũng chịu được râm, sinh trưởng tốt nơi râm ẩm. Cây sinh trưởng khỏe, khả năng thích ứng tốt, sinh trưởng nhanh. Khả năng chịu rét tốt, có thể qua đông bên ngoài phòng được.

Nhân giống

Có thể nhân giống cây Lạc thạch đằng bằng phương pháp giâm, có thể giâm cây ở chỗ rợp bất cứ lúc nào, khoảng 2 tháng sau là ra rễ mới.

Dùng phương pháp vùi cành để nhân giống cây Lạc thạch đằng rất tiện lợi.

Cây Lạc thạch đằng cũng có thể nhân giống bằng cách gieo hạt.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Lạc thạch đằng là một loài cây rất dễ trồng trong nước, vì mỗi đốt đều có rễ, nên có thể cắt những đoạn thân cây có rễ cắm thẳng vào nước.
- Cũng có thể rửa rễ cây được trồng từ trong chậu, như thế cây sẽ thích ứng nhanh với điều kiện trồng trong nước.
- Nếu cành mọc quá dài, có thể cắt ngắn bớt sẽ khống chế được độ dài của cây và thúc đẩy mọc cành mới.

CÁNH ĐẬU MÀU XANH

(Peperomia obtusifolia)

Thuộc loài Hồ tiêu cỏ họ cây Hồ tiêu, còn có tên là cỏ tiêu, cỏ tiêu lá tròn. Nguyên sinh ở Braxin.

Đặc trưng

Tiêu đậu là cây thân cỏ sống lâu năm, có màu xanh quanh năm, cao 20-40cm. Thân phân nhiều nhánh, chất thịt, màu xanh nâu. Lá mọc cách, chất thịt, trơn và không có lông, hình bầu dục

Cỏ tiêu lá tròn

Cây tiêu đậu lá hoa

Cỏ tiêu cành rũ

dài hoặc hình trứng ngược, đỉnh lá nhọn, màu xanh xám, có độ bóng. Nở nhiều hoa nhỏ màu trắng xanh.

Loại thường trồng là biến chủng của cây tiêu đậu là cây tiêu đậu lá hoa (Variegata), còn gọi là cây cỏ tiêu hoa lá, cây tiêu đậu ngũ sắc. Lá rộng hình trứng,

dài 5-12cm, rộng 3-5cm, chất da, có độ bóng, trên lá màu xanh có điểm các chấm vằn màu trắng vàng hoặc xanh nhạt.

Tập tính

Cây tiêu đậu ưa môi trường ấm, ẩm và râm. Nhiệt độ thích hợp để sinh trưởng là 20-30°C, không chịu được rét, dưới 10°C thì ngừng sinh trưởng, dưới 5°C cây bị cóng. Ánh sáng quá mạnh không có lợi cho cây sinh trưởng, có khả năng chịu râm tốt, nhưng nếu ánh sáng quá yếu, lá sẽ mất đi các chấm vằn. Không yêu cầu cao về độ ẩm không khí, chịu được không khí khô trong phòng.

Cỏ tiêu lá nhăn

Cỏ tiêu lá vỏ dưa hấu

Nhân giống

Thường nhân giống bằng phương pháp giâm. Tiến hành giâm vào cuối xuân đầu hạ, cắt lấy ngọn chắc khỏe, dài khoảng 10cm, mang 3-4 phiến lá, sau khi giâm giữ độ ẩm, khoảng 3 tuần sau sẽ ra rễ. Cây tiêu đậu ngũ sắc có thể nhân giống bằng phương pháp giâm, cách làm là: vào tháng 5 đến tháng 6, cắt lấy lá trưởng thành kèm theo cuống dài 1-2cm, cắt xong phơi một ngày, cắm nghiêng lá vào trong giới chất, về độ sâu thì sao cho lá không đổ là được, trong điều

kiện râm, ẩm, nhiệt độ 20-25°C, chỉ 15-20 ngày là ra rễ, khoảng 2 tháng là thành cây con.

Cây tiêu đậu ngũ sắc cũng có thể nhân giống bằng giâm mầm đơn, cách làm như sau: cắt mỗi cọng lá thành một đoạn làm mầm giâm, đầu trên cắt bỏ chỗ cách đốt 1cm, giữ lại phía dưới đốt lá, sau đó cắm vào giới chất, về độ sâu thì sao cho mắt mầm trên đốt lá hơi lộ ra là được, 1 tháng sau có thể mọc thành một cây mới.

Cây tiêu đậu ngũ sắc còn có thể nhân giống bằng cách tách cây, tiến hành tách cây vào 2 mùa xuân và thu.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Vào mùa đông cần chú ý giữ ấm.
- Nên chiếu ánh sáng nghiêng, nếu không lá hoa sẽ mất đi các chấm vằn.

TRÚC PHÚ QUÝ

(Dracaena sanderiana var. virescens)

Thuộc loài cây Long huyết họ cây Bách hợp, còn có tên là trúc Vạn Thọ, cây Long huyết Tiêu đạt lá xanh, là biến chủng của cây Trúc phú quý viền lá vàng. Nguyên sinh ở Tây Phi.

Trúc phú quý viền bạc

Đặc trưng

Là loài cây xanh quanh năm. Cây nhỏ mọc thẳng đứng, không phân cành. Lá dài hình kim to bản, màu xanh đậm, cuống lá dạng bẹ.

Loại Trúc phú quý thường được trồng còn có Trúc phú quý viền vàng, hai bên viền lá có nạm các vân dọc màu vàng. Trúc phú quý viền bạc, còn gọi là cây Trúc Tiêu viền nạm, cây nhỏ xinh, viền lá có khảm các đường vân dọc màu bạc.

Tập tính

Cây ưa nóng ẩm, nhiệt độ qua đông nên giữ ở mức 10°C trở lên. Vào mùa hạ kị ánh nắng chiếu trực tiếp, nếu không lá sẽ bị cháy.

Trúc phú quý viền vàng

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Không khí quá khô sẽ làm héo lá, cần thường xuyên phun nước lên mặt lá.
- Cần có đầy đủ ánh sáng tán xạ. Nếu thiếu ánh sáng, các loại cây có đường vân sẽ phai màu.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể dùng phương pháp cắm vào nước. Cắt lấy một đoạn thân cây có độ dài thích hợp rồi cắm vào nước, 10 ngày sau có thể ra rễ.

HÀNH BIỂN

(Ornithogalum candatum)

Thuộc loài Vạn niên thanh mắt hổ họ cây Bách Hợp, còn gọi là Vạn niên thanh mắt hổ, cây Điểu nhũ hoa, nguyên sinh ở miền Nam châu Phi.

Vạn niên thanh mắt hổ

Đặc trưng

Là loài thân cỏ sống lâu năm, có màu xanh quanh năm. Toàn cây trơn loáng, thân củ lớn có màu xanh nhạt vỏ ngoài chất màng. Lá mọc từ gốc, chất da, có 5-6 cọng. Vào tháng 4, tháng 5, cây trổ hoa, đài hoa hình ô, cánh hoa tập trung, hoa màu trắng, ở giữa có một dải màu xanh.

Tập tính

Cây ưa râm, kị ánh nắng gắt chiếu trực tiếp. Ưa môi trường ẩm. Chịu rét tốt.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Hành biển có khả năng thích ứng tốt, chăm sóc rất tiện lợi.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Hành biển là loài thân củ, xung quanh củ lớn rất dễ mọc các củ nhỏ, có thể chọn các củ có kích thước vừa ý để tách ra trồng vào nước. Cũng có thể rửa rễ từ cây trồng trong chậu rồi trồng vào nước. Bộ rễ của hành biển sạch và phát triển, giá trị thưởng thức cao.

Cây chu tiêu 7 màu

CÂY CHU TIÊU

(Cordyline terminalis)

Thuộc loài Chu Tiêu họ cây Bách Hợp, còn gọi là Hồng Trúc, cây Sắt lá đỏ, cây Thiên niên mộc.

Đặc trưng

Là loài cây mọc thành bụi có màu xanh quanh năm. Thân nhỏ thẳng đứng, mọc thành bụi. Lá hình kiếm mọc trên đỉnh cành, chất da, màu xanh hoặc có các vằn màu đỏ tía. Lá có cuống, cuống lá có rãnh sâu, chùm hoa hình nón, các hoa nhỏ có màu từ trắng đến tím nhạt, cây có rất nhiều biến chủng được trồng.

Chu tiêu 3 màu

Tập tính

Ưa môi trường ấm, ẩm, ưa ánh sáng, nhưng kị nắng gắt. Nhiệt độ thích hợp cho sinh trưởng là 15-25°C, nhiệt độ qua đông thấp nhất là 5°C.

Nhân giống

Giâm cành.

Cỏ Cát tường viền bạc

CỎ CÁT TƯỜNG VIỀN BẠC

(Reineckea carnea cv. Variegata)

Thuộc loài cỏ Cát Tường họ cây Bách Hợp, còn gọi là cỏ Ngọc Đới, cỏ Quan Âm, Lan Tùng Thọ, Vạn Niên Thanh lá nhỏ.

Đặc trưng

Là loài thân cỏ sống lâu năm có màu xanh quanh năm. Thân rễ bò. Lá mọc ở phần gốc, có hình sợi đến hình kim to bản, màu xanh đậm, có các đường vân màu trắng hoặc viền lá màu trắng, đỉnh lá nhọn dần, gốc lá thu lại thành cuống. Hoa có màu hồng phấn. Quả nhiều nước, khi chín có màu đen tím.

Tập tính

Ưa môi trường ấm, ẩm và râm, kị ánh nắng chiếu trực tiếp, chịu rét khá tốt.

Nhân giống

Tách cây, trồng hạt.

CÂY ĐIẾU LAN

(Chlorphytum capense)

Thuộc loài Điếu Lan họ cây Bách Hợp, còn gọi là Quế Lan, Chiết Hạc Lan. Nguyên sinh ở rừng rậm nhiệt đới Nam Phi.

Điếu Lan lá vàng ở giữa

Điếu Lan

Đặc trưng

Là loài thân cỏ sống lâu năm, có màu xanh quanh năm. Thân cây ngắn, đầu dưới thân mọc rễ chùm hình trụ tròn chất thịt rậm rạp. Lá mọc từ gốc, có hình dạng từ hình sợi đến hình kim to bản, gốc lá bọc lấy thân cây,, màu xanh. Hoa mọc ra từ nách lá, nhánh cong trĩu, hoa màu trắng, hoa rụng thì trở thành cành bò lan ra, ngọn mọc ra nhiều cây nhỏ có rễ sinh khí.

Các biến chủng của Điếu Lan có Điếu Lan Kim Tâm, giữa lá có màu vàng; Điếu Lan Ngân biên, viền lá có màu trắng xanh; Điếu Lan Kim biên, viền lá màu trắng vàng...

Tập tính

Ưa ấm, ẩm và râm. Nhiệt độ thích hợp nhất cho sự sinh trưởng là 15-25°C, nhiệt độ qua đông là 5°C

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Cây không chịu được không khí khô khan, nếu độ ẩm không khí quá thấp sẽ xuất hiện hiện tượng héo lá nghiêm trọng. Lúc bình thường nên năng phun nước lên lá.

Kị ánh nắng chiếu trực tiếp, nắng quá gắt lá sẽ úa vàng thậm chí bị héo, nên đặt cây nơi bóng râm.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể tách cây nhỏ mọc trên thân bò lan ra để trồng vào nước, cách này rất dễ trồng. Cũng có thể rửa rễ cây trồng từ chậu rồi trồng vào nước. Bộ rễ của Điếu Lan màu trắng có giá trị thưởng thức cao.

CÂY LÔ HỘI (Nha Đam)

(Aloe arborescens)

Thuộc loài Lô Hội họ cây Bách Hợp. Loài này có hơn 400 loại, hầu hết nguyên sinh ở Nam Phi, Ma-da-gatx-ca, bán đảo Arập và Tây Nam Á.

Đặc trưng

Là cây thân cỏ chất thịt, sống lâu năm. Thân khá ngắn. Phiến lá hẹp và dài, mọc ra từ gốc, lá dùng nhiều nước, đầu lá nhọn, màu xanh nhạt, bên trên có các vằn màu trắng bạc không đồng đều, viền lá nhiều gai. Loại cây Lô Hội được trồng còn có Lô Hội tam giác (A. Mitriformis) còn gọi là cây sừng rồng, đốt thân ngắn, lá hình tam giác, chất thịt, màu xanh sẫm, viền lá có gai hình tam giác.

Tập tính

Ưa ánh sáng, nhưng vào mùa hạ cần che bót nắng. Ưa môi trường ấm và thoáng gió, nhiệt độ để sinh trưởng thích hợp nhất là 20-30°C, khả năng chịu lạnh khá tốt, có thể chịu được nhiệt độ khoảng 0°C. Chịu được khí hậu khô.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Cây Lô Hội sinh trưởng mạnh, khả năng thích ứng cao, rất dễ trồng trong nước.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Cây Lô Hội dễ mọc cây con từ thân cây mẹ, có thể lựa chọn cây con thích hợp, tách ra rồi trồng vào nước, khoảng 30 ngày có thể ra rễ mới.

Cây Lô hội (Nha đam)

Cây Lan đuôi hổ

LAN ĐUÔI HỔ

(Sansevieria trifasciata)

Thuộc loài Lan lưỡi hổ họ cây Bách Hợp, còn có tên là Lan da hổ, Lan hổ thảo, Lan Thiên Tuế, Cẩm Lan. Nguyên sinh ở miền Tây châu Phi.

Đặc trưng

Lan đuôi hổ là loài thân cỏ sống lâu năm, lá mọc thành đám, thường có 2-6 phiến hợp thành bó, lá thẳng đứng, chất da, dày, hình mũi kim to bản dạng sợi, đỉnh lá có một mũi ngắn, góc lá hẹp dần tạo thành cuống có rãnh, lá màu xanh tối, có các vằn ngang màu xanh nhạt, vì trông giống vằn trên da hổ, lá trông giống đuôi hổ nên gọi là cây Lan đuôi hổ, trên lá có một lớp phấn trắng, lá cao khoảng 80cm, rộng 3-7cm. Nở hoa vào mùa xuân và mùa hạ, mỗi chùm có 2 bông hoa, 1-3 chùm mọc tụm lại trên một trục nhánh, hoa có màu từ trắng đến xanh nhạt, có mùi thơm.

Biến chủng và các tiểu loại của Lan đuôi hổ có:

① Lan đuôi hổ viền vàng, viền lá màu vàng, giá trị thưởng thức khá cao.

② Lan đuôi hổ lá ngắn (S.Hahnii), phiến lá ngắn và rộng, dài khoảng 10cm, tụm lại thành dạng đài sen, màu xanh tối, hai mặt lá có vằn ngang. Gốc lá dễ mọc ra mầm hút.

③ Lan đuôi hổ lá ngắn màu vàng, dáng vẻ nhỏ xinh, lá ngắn, giữa lá không có vằn ngang, chỉ

Lan đuôi hổ

Môn lá hoa

Cây lá đốm sao

có các đường vân màu vàng tương đối rộng nạm ở hai bên, trông rất đẹp.

④ Lan đuôi hổ lá trụ (S. canaliculata), còn gọi là cây sừng dê, Lan đuôi hổ lá gậy, Lan đuôi hổ trụ tròn. Lá có hình trụ tròn và hơi cong, đầu lá nhọn dần, có vân rãnh, ruột đặc, màu xanh tối và có vằn ngang. Hình dáng đặc biệt độc đáo.

Tập tính

Lan đuôi hổ ưa khí hậu ấm áp, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 20-30°C, không chịu được rét, khi nhiệt độ thấp hơn 13°C cây ngừng sinh trưởng, nhiệt độ qua đông không được thấp dưới 8°C, khi nhiệt độ môi trường quá thấp, sẽ tự thối rữa từ lá làm chết cả cây. Lan đuôi hổ ưa sáng, nhưng mùa hè cần tránh nắng gắt, cây chịu bóng râm tốt, có thể bày cây lâu ngày nơi râm mát, nhưng lá sẽ dần tối lại và già đi, cây teo nhanh, nếu thời gian quá lâu, cây sẽ mềm và gục xuống. Lan đuôi hổ là loài cây sa mạc, có thể chịu đựng được điều kiện môi trường khắc nghiệt.

Nhân giống

Thường nhân giống Lan đuôi hổ bằng phương pháp tách cây. Việc tách cây nên tiến hành vào hai mùa xuân và thu, kết hợp với thay chậu. Nhổ cây từ chậu ra, giũ hết đất, chỉnh lại thân rễ và rễ chùm, sau đó dùng dao sắc cắt phần thân rễ giữa cây mẹ và cây con. Khi cắt phải hết sức tránh làm tổn thương bộ rễ, cây con được tách ra có một số lượng rễ nhất định. Trồng cây con xong

Cây lông ngỗng tím

cần đặt vào chỗ râm mát trong phòng, tránh mưa xối, hạn chế tưới nước để vết cắt khỏi bị thối, khi mọc lá mới thì chuyển sang giai đoạn chăm sóc bình thường.

Khi nhân giống Lan đuôi hổ với số lượng nhiều, có thể dùng phương pháp giâm, tiến hành vào tháng 5 đến tháng 7. Chọn những phiến lá khỏe mạnh cắt thành các đoạn dài 5-7cm (cũng có thể giâm cả lá), các đoạn lá được cắt ra cần được đặt nơi khô mát vài ngày để vết cắt khô rồi cắm thẳng hoặc cắm nghiêng vào giới chất. Cắm sâu khoảng 1/3-1/2 so với độ dài của lá, cắm xong tưới nước cho thấm. Khi giâm phải chú ý vị trí ngược xuôi của lá cắm, nếu cắm ngược sẽ không thể ra rễ. Trong điều kiện nhiệt độ 15-25°C khoảng một tháng sau lá sẽ mọc rễ và mọc thân rễ mới, và dần dần mọc thành cây. Đến khi cây con mọc ra 2-3 lá thì có thể trồng vào chậu. Việc ra cây con ở phương pháp giâm tương đối chậm, đối với những biến chủng có viền lá vàng thì khi dùng phương pháp giâm cây con mọc ra sẽ không thể giữ được những tập tính tốt của cây mẹ, sắc vàng trên viền lá sẽ mất đi, do đó chỉ có thể dùng phương pháp tách cây để nhân giống các loài có lá viền vàng

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Lan đuôi hổ có thể dùng những cây có hình dạng thích hợp để rửa rễ rồi trồng vào nước. Bộ rễ của Lan đuôi hổ khá phát triển, khi rửa rễ trồng vào nước, cần cắt bớt 1/3-1/2 bộ rễ để cây sớm ra rễ mới.

Lá của Lan đuôi hổ có màu rất đẹp, hình lá giống mũi tên, đặc biệt là có khả năng thích ứng rất cao, sau khi trồng vào nước có thể đặt ở chỗ tương đối tối để trang trí.

Cây lông ngỗng tím

CÂY LÔNG NGỖNG TÍM

(Gynura aurantiaca)

Nguyên sinh ở Indonesia, vì thuộc loài Tam thất thảo họ cây Cúc, nên còn gọi là Tam thất lông tím, Tam thất Java, Tam thất lông Thiên nga v.v...

Đặc trưng

Là loài thân cỏ sống lâu năm. Thân cây to nhiều nước. Lá mọc đối, hình trứng dài, viền lá có răng cưa hơi thô. Vì lá mọc trông giống như lông ngỗng tím nên có tên như vậy. Cây lông ngỗng tím có màu sắc tươi sáng, là loài cây thích hợp để trang trí trong phòng ốc.

Tập tính

Ưa ánh sáng đầy đủ, nhưng vào mùa hè nhiệt độ cao, nên đặt nơi râm mát, ánh nắng chiếu trực tiếp sẽ làm cháy héo lá. Tuy nhiên nếu quá râm cây sẽ phai sắc, biến thành màu xanh, do đó mất đi vẻ đẹp. Nhiệt độ qua đông nên giữ ở mức 10°C trở lên.

Nhân giống

Dùng phương pháp giâm để nhân giống. Khi cây đang sinh trưởng, chọn những nhánh to, cắt ngọn dài khoảng 10cm để làm cành giống, giâm xong để chỗ khuất nắng và ẩm, 2-3 tuần sau sẽ ra rễ. Khi cây mới đã sinh trưởng thì cần bấm ngọn để cây ra nhánh bên.

Cây lông ngỗng tím

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Có thể cắt cành cắm vào trong nước, hơn 10 ngày sau sẽ ra rễ. Nhưng vào mùa hè nhiệt độ cao, cây dễ bị thối rễ.
- Cây lông ngỗng tím sinh trưởng nhanh, khi cây mọc đến độ cao thích hợp, nên bấm ngọn để cho ra ngọn mới, tạo thành hình cây như ý muốn.

HẢI ĐƯỜNG ĐỐT TRE

(Begonia president-carnot)

Thuộc loài Thu Hải đường họ cây Thu Hải đường, còn gọi là cây củ từ, Hải đường Pháp, thuộc loài Thu Hải đường rễ chùm. Nguyên sinh ở Braxin.

Đặc trưng

Thu Hải đường đốt tre là loài cây sống lâu năm, có màu xanh quanh năm. Cây có thể cao đến

Hải Đường đốt tre

Hải Đường ngắm lá

1m trở lên, toàn cây không có lông. Thân thẳng đứng, có phân nhánh, giữa đốt ngắn, phì to, có dạng đốt tre rõ rệt. Lá mọc cách, hình bầu dục dài, mặt lá xanh, phía trên có rất nhiều chấm trắng nhỏ, lưng lá màu đỏ sậm. Nở hoa vào tháng 5 đến tháng 6, hoa dạng cây dù mọc từ nách lá ra, hoa và cuống hoa màu đỏ sẫm, mọc thành túm và rủ xuống. Thu Hải đường đốt tre có hình dáng đẹp, màu lá tươi, là loài cây ngắm lá trồng trong nước rất hay.

Tập tính

Thu Hải đường đốt tre ưa môi trường ấm, ẩm. Mùa hè kị ánh nắng chiếu trực tiếp, nếu nắng gắt, lá dễ bị khô cháy, còn mùa đông lại cần ánh sáng đầy đủ. Nhiệt độ thích hợp nhất là 15-18°C, 5°C trở lên có thể qua đông an toàn, là loài chịu rét tương đối tốt trong các loài Thu Hải đường. Khi nhiệt độ cao, cây sinh trưởng chậm, có trạng thái nửa ngủ.

Nhân giống

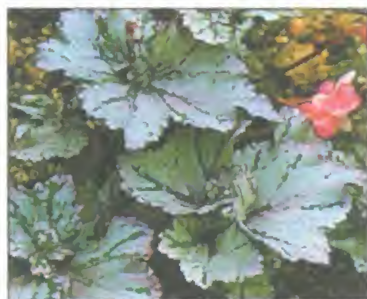
Thường dùng phương pháp giâm để nhân giống Hải đường đốt tre, tiến hành vào tháng 5 đến tháng 6. Chọn cắt những nhánh to khỏe, dài 10-15cm có 2-3 mầm làm nhánh giống, khi vết cắt khô thì cắm vào trong giới

Hải Đường ngắm lá

chất. Trong điều kiện 20-24°C, thường chỉ 25-30 ngày là ra rễ.

Cũng có thể nhân giống Hải đường đốt tre bằng cách giâm mầm đơn. Chọn đoạn thân có mang mầm đơn, cắt lấy đoạn dài 5-6cm, đoạn phía trên mầm nên ngắn một chút, cắt đi 2/3 mặt lá mọc trên mầm giống, sau đó cắm mầm giống vào trong cát, để mầm hướng lên trên. Giâm xong giữ cho cát được ẩm, lúc bình thường cần năng phun nước lên mặt lá, nhưng phải tránh tưới nước quá nhiều để mầm khỏi bị thối. Thường khoảng 20 ngày sau là mọc rễ và ra lá mới, 1 tháng rưỡi đến 2 tháng sẽ thành cây con, tỷ lệ thành cây con lên đến 90%.

Hải Đường ngâm la

Hải Đường lá tròn

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Nếu cắt nhánh Thu Hải đường rồi cắm vào nước, khoảng 20 ngày sau ra rễ. Thu Hải đường trồng trong nước còn có thể nở hoa rất đẹp.
- Mùa hè cần che nắng, phun mù.
- Nên để nơi có ánh sáng tán xạ.

San hô lá đào điểm vàng

SAN HÔ LÁ ĐÀO ĐIỂM VÀNG

(Aucuba japnica var. variegata)

Thuộc loài San hô lá đào họ cây Sơn chu du, còn gọi là cây San hô biển Đông điểm vàng, là biến chủng của loài San hô lá đào. Nguyên sinh ở Đài Loan và Nhật Bản.

Đặc trưng

Là loài cây xanh quanh năm. Cành to, lá mọc đối, có hình từ bầu dục đến hình bầu dục dài, đỉnh lá nhọn, viền lá có răng cưa, chất da, màu xanh tối, có độ bóng, trên mặt lá có các chấm vàng hoặc chấm trắng to nhỏ không đều.

Tập tính

Ưa môi trường ấm, ẩm, chịu rét khá tốt, có thể chịu được nhiệt độ thấp khoảng 0°C.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Chịu râm tốt, kị ánh nắng chiếu trực tiếp, nắng quá gắt sẽ thiêu đốt lá dẫn đến khô héo lá.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể cắt cành cắm vào nước khoảng 20 ngày sau mọc rễ. Cũng có thể rửa rễ cây nhỏ rồi cắm vào nước.

CÂY CỎ DÙ

(Cyperus alternifolius)

Thuộc loài Sa thảo họ cây Sa thảo, còn gọi là cây trúc nước, cỏ phong xa. Nguyên sinh ở Ma-đa-gátx-ca.

Đặc trưng

Là loài thân cỏ, sống lâu năm. Lá dài và hẹp, mọc tụ lại trên đỉnh thân, sắp xếp giống như cánh quạt máy.

Tập tính

Ưa điều kiện ấm, ẩm và thông thoáng, nhiệt độ thích hợp để sinh trưởng là 20-25°C, 16°C trở xuống sinh trưởng chậm và bước vào thời kỳ ngủ, nhiệt độ qua đông nên giữ ở mức 5°C trở lên.

Cây cỏ dù (trúc nước)

Cây cỏ dù (trúc nước)

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Cây ưa râm, nắng quá gắt sẽ dễ bị héo nhọn lá.
- Trong thời gian sinh trưởng, gốc cây dễ mọc ra các mầm non giống như măng tre nhỏ và không ngừng ra lá mới, lúc chăm sóc ngoài việc cắt bỏ thân cây già, còn cần cắt bớt cây mọc quá dày.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể tách cây hoặc rửa rễ rồi trồng vào nước.

CÂY QUYẾT TỔ CHIM

(Asplenium nidus)

Thuộc loài Thiết giác quyết họ Thiết giác quyết, còn gọi là Sào quyết, Sơn tô hoa, Vương quán quyết. Nguyên sinh ở rừng mưa nhiệt đới châu Á, thường sống bám trên các thân cây hoặc đá vôi.

Đặc trưng

Quyết tổ chim là loài thân cỏ sống bám, sống lâu năm có màu xanh quanh năm. Lá dạng tia mọc xung quanh đỉnh thân, có hình đài sen. Giữa đài sen là một trụ tròn, trên trụ có quấn nhiều sợi đen trông như cái tổ chim nên có tên như vậy. Lá rộng có hình kim to bản, dài khoảng 1m, rộng 9-15cm, hai mặt lá màu xanh sáng, chất da, có độ bóng. Đỉnh lá nhọn hoắt, hẹp dần về phía gốc lá, viền lá hoàn chỉnh, gân lá nhô lên 2 mặt lá. Trên lưng lá trưởng thành có nhiều túi bào tử hình sợi hẹp mọc men theo gân lá.

Tập tính

Quyết tổ chim ưa môi trường nóng, ẩm và râm, nhiệt độ thích hợp cho sinh trưởng là 20-25°C, nhiệt độ qua đông không nên dưới 5°C, khi nhiệt độ quá thấp, viền lá đổi thành màu lá cọ. Chịu được râm, kị nắng gắt chiếu trực tiếp, nếu không lá sẽ bị thiêu héo.

Quyết tổ chim

Nhân giống

Quyết tổ chim rất ít mọc cây con, thường sinh sôi nảy nở bằng bào tử. Thao tác gieo bào tử đòi hỏi tương đối tỉ mỉ, đầu tiên trộn đều cát mịn với đất mùn, tỷ lệ 2 thứ bằng nhau, sau khi khử trùng trong nhiệt độ cao, gieo bào tử vào trong chậu, khi bào tử chín thì lấy trong tháng 3 hoặc tháng 7 tháng 8 gieo trên mặt chậu, sau đó ngâm chậu vào nước nông và để cho đất trong chậu được ẩm đầy đủ, cuối cùng đậy kính lên chậu, đặt nơi râm mát. Khoảng 1 tháng sau sẽ xuất hiện lá nguyên màu xanh, khi cây mọc đến một kích thước nhất định thì tách ra trồng.

Quyết tổ chim cũng có thể dùng phương pháp tách gốc để nhân giống. Vào mùa xuân thời tiết ấm áp, chọn những gốc khỏe mạnh, chia gốc ra thành từng nhóm, mỗi nhóm phải có số lượng lá và rễ nhất định, cắt bỏ 1/2 lá rồi cắm vào chậu.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Nên chọn những cây nhỏ cắm vào nước, có thể dùng phương pháp rửa rễ từ cây trong chậu.
- Vào mùa sinh trưởng cần năng phun nước lên lá để tăng độ ẩm không khí.
- Chú ý việc bón phân, khi thiếu phân hoặc quá khô khan, viền lá đổi thành màu lá cọ.

Cây Thận quyết

THẬN QUYẾT

(Nephrolepis cordifolia)

Thuộc loài Thận quyết họ cây Cốt túy bổ, còn gọi là cây cỏ rết, cỏ lược bí, cây dương xỉ tròn, cỏ lông chim trĩ. Nguyên sinh phân bố ở vùng nhiệt đới và á nhiệt đới, mọc trên đất hoặc sống bám trên đất mùn ở các khe nước, trên nham thạch hay bám trên các thân cây.

Đặc trưng

Cây Thận quyết là cây thân cỏ sống lâu năm có màu xanh quanh năm. Thân dạng rễ có cọc chính thẳng đứng và cọc phụ mọc lan ra 4 phía và hình thành cây mới trên đỉnh thân. Lá mọc thành búi, thẳng đứng, dài 30-70cm, rộng 3-5cm, lá kép hình lông chim, các lá lông chim mọc sát nhau, hơi nghiêng giống cái tai, viền lá có răng cưa, màu xanh tươi. Các túi bào tử mọc ở đỉnh

các gân nhỏ trên lưng lá, nắp bào tử có hình thận. Thận quyết có lá màu xanh biếc mịn bóng, hình lá kỳ lạ, có thể đặt trên bàn hay bệ cửa sổ để trang trí.

Tập tính

Cây Thận quyết ưa bóng râm và ẩm, kị ánh mặt trời chiếu trực tiếp, nhưng khi quá râm sẽ rụng lá. Nhiệt độ thích hợp nhất để sinh trưởng là 20-22°C, chịu rét khá tốt, có thể chịu được nhiệt độ -2°C.

Hiện nay loài thận quyết thường thấy là cây Quyết Boston (N.exaltata cv. Boustoniensis), vì nó được sinh ra ở Boston (Mỹ) năm 1890 nên có tên như thế. Lá của nó rậm rạp, lá to, dài khoảng 1m, màu xanh nhạt, lá kép hình lông chim 2 vòng lá mở ra xong thì rủ xuống giống như khom lưng. Cây có dáng rất đẹp, là loài Quyết ngắm lá thịnh hành nhất trong những năm gần đây.

Nhân giống

Thận Quyết có thể gieo bằng bào tử. Trên lưng lá cây Thận quyết mọc các túi bào tử hình sợi, các bào tử trong túi bào tử chín, vào mùa xuân và hạ. Khi bào tử chưa

Cây Thận quyết

Cây Thận quyết

chín, dùng túi ni lông túm lấy phiến lá khi bào tử chín và rụng xuống thì thu lấy bào tử rồi tiến hành gieo. Có thể gieo bào tử trên rêu nước hoặc trên đất mùn đã diệt trùng rồi đặt nơi râm ẩm, giữ nhiệt độ ở mức 20-25°C và năng phun mù giữ ẩm, độ ẩm không khí không được thấp hơn 90%, khi đất trên chậu chuyển màu trắng phải kịp thời ngâm vào nước để bổ sung nước. Khoảng 1 tháng sau, bào tử có thể nảy mầm mọc thành cây con, khi cây con lớn khoảng 1-2cm, có thể tách ra trồng vào chậu. Một lần gieo bào tử có thể thu được rất nhiều cây, nhưng đòi hỏi kỹ thuật nhân giống nghiêm ngặt, nên các gia đình bình thường rất ít sử dụng.

Thận Quyết thường được nhân giống bằng cách tách cây, tiến hành vào mùa xuân kết hợp với đảo chậu. Nhổ cây Thận Quyết mọc rậm rạp và chiếm diện tích từ chậu ra, giữ đất cũ, cắt dọc cây thành nhiều đám, chia ra trồng vào chậu, mỗi đám có 5-8 lá. Cây Thận Quyết sinh trưởng khá nhanh, cây con được tách trong mùa xuân, sang mùa thu sẽ mọc đầy chậu. Cây Quyết Boston thường mọc ra thân bò, từ thân bò đó mọc ra nhiều cây nhỏ, vào mùa hè có thể cắt cây nhỏ đó ra trồng.

Ngoài ra, còn có thể nhân giống Thận Quyết bằng phương pháp nuôi cấy mô.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Sau khi nhổ cây ra khỏi chậu thì chia thành các bụi có kích thước cần thiết, rửa rễ xong trồng vào nước là được.

Cần thường xuyên phun mù và giữ độ ẩm luôn cao.

Cây Điếu trúc mai

Cỏ chân vịt lá tím

ĐIẾU TRÚC MAI

(Zebrina pendula)

Thuộc loài Điếu trúc mai, họ cây cỏ chân vịt, còn có tên là cỏ trúc điếu, Lan trúc điếu. Nguyên sinh ở Mêhicô.

Đặc trưng

Là loài thân cỏ sống lâu năm có màu xanh quanh năm. Thân mọc leo hoặc bò lan, phân nhiều nhánh. Lá hình trứng hoặc hình bầu dục, đỉnh lá nhọn, màu xanh, có các đường vân dọc dài màu đỏ tím hoặc trắng bạc, lưng lá màu đỏ tím, từ tháng 5 đến tháng 9 nở hoa trắng.

Tập tính

Ưa ánh sáng tán xạ đầy đủ, kị ánh nắng chiếu thẳng. Chịu rét tốt, không bị cóng chết khi nhiệt độ thấp trong một thời gian ngắn, nhưng tốt nhất nên giữ nhiệt độ ở mức 8°C trở lên. Các loài cây thuộc họ cỏ chân vịt như Vạn niên thanh lưng tím cỏ chân vịt lá tím, đạm trúc diệp... đều thích hợp với việc trồng trong nước, việc chăm sóc có thể xem phần về cây Điếu trúc mai.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Nên để cây chỗ râm, tránh nắng gắt hoặc quá râm. Quá râm cành lá sẽ bị lốp, lá mất đi các vân đẹp và biến thành màu xanh, ảnh hưởng đến giá trị thưởng thức.
- Chịu được môi trường khô khan, nhưng trong thời gian sinh trưởng nên năng phun nước lên lá.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể cắt nhiều nhánh rễ cắm thành một bình, vài ngày sau có thể ra rễ.

CÂY LÃNH THỦY HOA

(Pilea cadierei)

Thuộc loài Lãnh thủy hoa họ cây Tầm ma, còn gọi là Tầm ma hoa lá, cỏ Bạch Tuyết, Lã thực vật. Khi cây Lãnh thủy hoa nở hoa, nếu trời quang tạnh và nhị đực của hoa gặp ẩm, nhị đực sẽ đột nhiên co lại và bắn phấn hoa đi, nên tên tiếng Anh gọi là "Hoa hỏa pháo". Nguyên sinh ở vùng nhiệt đới ngoài Australia.

Đặc trưng

Lãnh thủy hoa là loài thân cỏ sống lâu năm, cao 15-40cm.

Lãnh thủy lá hoa

Thân màu xanh, phân nhiều nhánh, lá hình trứng hoặc hình bầu dục, dài khoảng 10cm, rộng 5cm, đỉnh lá nhọn đột ngột, mặt lá có 3-4 đường vân dọc màu trắng bạc, gân lá lõm xuống, lá hơi có nếp gấp, lưng lá màu xanh nhạt. Hoa tụm lại hình cây dù, mọc từ nách lá. Màu lá cây Lãnh thủy hoa trắng xanh rất đẹp, cành lá nhỏ nhắn xinh xắn. Nên dùng để tô điểm bàn ghế, đặc biệt là bài trí trong phòng sảnh. Khi nhiệt độ cao nóng bức, có thể làm cho tinh thần con người trở nên sảng khoái, tươi trẻ.

Tập tính

Cây Lãnh thủy hoa ưa môi trường ấm, ẩm và râm. Trong thời gian sinh trưởng, cần đặt chỗ thông thoáng và đầy đủ ánh sáng tán xạ. Nếu ánh sáng quá yếu, các đốt sẽ dài ra, thân cây mềm và hình cây sẽ trở nên tán loạn, đồng thời, mặt lá mất sự bóng loáng, các vân trắng nhạt màu, ảnh hưởng đến sự thưởng thức. Nhiệt độ thích hợp nhất cho sự sinh trưởng là 15-25°C, vào mùa đông không nên thấp dưới 5°C. Độ ẩm không khí yêu cầu ở mức 60%.

Nhân giống

Lãnh thủy hoa được nhân giống bằng cách giâm cành. Vào 2 mùa xuân thu, chọn cắt một phần ngọn cây dài 8-10cm làm giống, bỏ lá phía dưới, cắm vào giới chất, khoảng 10 ngày sau là ra rễ, tỷ lệ sống rất cao. Khi cây sống được, cần kịp thời ngắt ngọn để cây có hình dạng phong phú.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Khi trồng vào nước, có thể dùng cành cắm thẳng vào nước, khoảng 10 ngày sau có thể ra rễ, cũng có thể rửa rễ rồi trồng vào nước.

Cần năng ngắt ngọn để cây mọc đầy đặn.

LÊ CỎ PHỤNG

(Cryptanthus acaulis)

Thuộc loài lê Cỏ Phụng, họ cây lê Cỏ Phụng, còn gọi là lê Cẩm Phụng tím, hoa Sao biển, lê Tiểu Phụng lá lông, lê Tiểu Phụng tung cảo. Nguyên sinh ở Braxin và Guiana thuộc châu Mỹ Latinh.

Lê cỏ phụng

Đặc trưng

Cây lê Cỏ Phụng là loài thân cỏ sống lâu năm có màu xanh quanh năm, mọc trên đất hoặc sống bám, có thể sinh trưởng tốt trên thân cây ẩm ướt. Cây khá nhỏ, cao không quá 10cm. Gần

Lê cỏ phụng lá hoa

như không có thân, lá mọc dính từ gốc, sắp xếp theo hình ngôi sao. Vì lá mọc không ngừng nên bộ phận trung tâm của đài có hình ống để dễ hút nước. Lá cứng, hình kim to bản bầu dục, viền lá có răng cưa, đồng thời nhấp nhô như sóng nước, mặt lá có các đường vân, đầy màu sắc và độc đáo, lưng lá có các vảy bọc màu trắng bạc. Hoa nhỏ màu trắng, nở ẩn trong các chùm lá. Khi hoa tàn thì cả cây sẽ chết. Cây lê Cỏ Phụng có dáng nhỏ xinh, màu sắc sáng sủa diễm lệ, nên đặt trên bàn và bệ cửa sổ để thưởng ngắm. Cùng loài với lê Cỏ Phụng còn có 22 loại, thường thấy là:

① Lê Cỏ Phụng vòng màu (C.fosterianus), lá màu xanh xám, có các đường vân màu nâu đậm nhạt khác nhau.

② Lê Cỏ Phụng 3 màu (C.bromelioides), mặt lá có vân dọc màu nhũ vàng và xanh, viền lá màu hồng phấn.

Tập tính

Lê Cỏ Phụng ưa môi trường ấm, râm, nhưng nếu quá râm trong một thời gian dài, các đốm vằn trên lá và màu sắc sẽ trở nên nhợt nhạt, thậm chí mất đi. Không chịu được rét, nhiệt độ thích hợp về mùa đông là 15-22°C, khi dưới 10°C,cây dễ bị cóng và chết. Lê Cỏ Phụng ưa ẩm, nên cần giữ độ ẩm không khí ở mức 60-70%.

Nhân giống

Thường nhân giống lê Cỏ Phụng bằng cách tách cây. Sau khi nở hoa, gốc cây sẽ mọc cây con, vào tháng 5 - tháng 9 khi cây lớn đến một kích thước nhất định thì lấy tay tách cây con khỏi cây mẹ rồi đem trồng. Nếu cây con không có rễ hoặc ít rễ thì có thể trồng vào trong đất pha cát tỷ lệ 1/1, ở nhiệt độ 25-28°C, 12-14 ngày sau gốc sẽ mọc ra rễ mới.

Lê Cỏ Phụng có thể dùng phương pháp gieo hạt để nhân giống. Sau khi gieo hạt giống vào trong chậu dùng rêu cắt nhỏ phủ lên mặt chậu để giữ ẩm khoảng dưới 25°C, trong vòng 3 tuần sẽ ra mầm. Mầm non phải nuôi dưỡng 3-4 năm mới ra hoa.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Cùng lúc với việc cây lê Cỏ Phụng bước vào thời kỳ nở hoa, gốc cây sẽ mọc mầm bên, khi mầm bên lớn đến một kích thước nhất định, có thể tách ra từ cây mẹ rồi đem trồng vào nước.
- Cũng có thể rửa rễ từ cây trồng trong chậu rồi đem trồng vào nước, nhưng cách này ra rễ chậm, mất khoảng hơn 1 tháng, mà rễ lại ít

THÁI DIỆP THẢO

(Coleus blumei)

Thuộc loài Tiêu phụng hoa họ cây Thần hình, còn gọi là cây Tía tô biển, cây Cẩm tô tím, cỏ Ngũ sắc. Nguyên sinh ở In-đô-nê-xi-a.

Đặc trưng

Là loài thân cỏ sống lâu năm, toàn cây có lông tơ. Thân có 4 gờ, lá mọc đối, hình tròn trứng, viền lá có răng cưa, mặt lá có các đốm vằn màu vàng, đỏ, cọ, tím, xanh lam, lục, nâu v.v...

Tập tính

Ưa môi trường ấm, ẩm, cây khỏe mạnh, nhưng chịu rét kém,

Thái diệp thảo lá hoa

Thái diệp thảo

Thái diệp thảo

10°C trở lên mới qua đông an toàn, trong môi trường dưới 10°C lâu ngày sẽ rụng lá, dưới 5°C sẽ chết khô. Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 20-25°C.

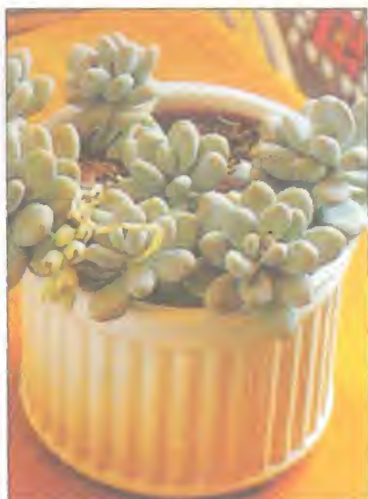
Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Mùa hè nên tránh ánh nắng chiếu trực tiếp, nắng quá gắt sẽ làm lá ảm đạm và mất độ loáng. Nhưng cần đảm bảo có đầy đủ ánh sáng tán xạ, khi ánh sáng không đủ sẽ làm lá biến sắc trở nên tối và làm vóng cành lá, sinh trưởng kém, thậm chí rụng nhiều lá.

Thái diệp thảo sinh trưởng nhanh, khi cây mọc đến độ cao nhất định cần tiến hành ngắt ngọn.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể cắt cành cắm thẳng vào nước, nhiều ngày sau đó có thể mọc rễ.

Hoa bảo thạch

BẢO THẠCH HOA

(Graptopetalum)

Thuộc loài Cảo Biện, họ cây Cảnh Thiên, còn có tên là Phấn Liên, Lung Nguyệt, Sơ Sương, Cảo Biện. Nguyên sinh ở Mêhicô.

Đặc trưng

Là loài thân cỏ sống lâu năm có màu xanh quanh năm, là cây nhiều ruột nhiều nước. Thân phân nhiều nhánh, mọc thành cụm, đốt ngắn, phía trên mọc rễ sinh khí. Là cây non có hình đài sen, cây già lá gốc rụng xuống, chỉ mọc các lá hình đài sen trên đỉnh.

Phiến lá hình trứng, trơn, có độ loáng, đỉnh lá nhọn, viền hoàn chỉnh, bề mặt phủ phấn trắng, có tán màu tím.

Tập tính

Ưa nắng nhưng cũng chịu được bóng râm. Nhiệt độ thích hợp để sinh trưởng là 12-28°C, có sức chịu rét nhất định, ở Thượng Hải có thể qua đông ngoài trời.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

- Cần đầy đủ ánh sáng tán xạ, khi quá râm lá sẽ gầy guộc, sắc lá không đẹp, dễ bị rụng lá.
- Tuy chịu rét khá, nhưng tốt nhất nên giữ nhiệt độ ở mức 5°C trở lên.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể chọn cắt cành cắm thẳng vào nước, hơn 10 ngày sau là có thể ra rễ.

Liên hoa chưởng

LIÊN HOA CHƯỞNG

(Aeonium harworthii)

Thuộc loài Liên hoa chưởng họ cây Cảnh Thiên, còn gọi là cây Đài sen nghiêng.

Đặc trưng

Là loài thân cỏ sống lâu năm. Thân rễ to, có nhiều rễ sinh khí dạng sợi. Lá màu lam xám, hình trứng ngược, đỉnh lá tròn, gần như phẳng và không có cuống. Lá chất thịt, mọc tụm lại trên đỉnh thân, có dạng đài sen. Hoa hình cây dù, mặt ngoài của hoa màu hồng phấn hoặc đỏ, mặt trong màu vàng.

Tập tính

Ưa môi trường ấm, ẩm, nửa râm. Nhiệt độ mùa đông không nên dưới 10°C, kị nhiệt độ cao nóng.

Nhân giống

Giâm cành, giâm lá.

Cây Trúc dụ lông thiên nga

Cây Trúc dụ cầu rồng

TRÚC DỤ VẰN BÁO

(Calathea leopardina)

Thuộc loài Tiêu trúc dụ họ cây Trúc dụ, còn gọi là Trúc dụ đốm chân thỏ, Trúc dụ song sắc, Trúc dụ hoa lá.

Đặc trưng

Là loài thân cỏ sống lâu năm. Thân rễ to thường mọc bò lan. Lá hình trứng ngược, màu xanh tươi, hai bên gân chính có các đốm vằn màu xanh đen hình thành một bức tranh có quy tắc.

Tập tính

Ưa môi trường ấm, ẩm, râm mát. Nhiệt độ thích hợp là 16-24°C, nhiệt độ qua đông không được dưới 10°C, 30°C trở lên cây ở trạng thái nửa ngủ. Kị ánh nắng chiếu trực tiếp và không khí khô khan.

Nhân giống

Tách cây

Các loại cây Trụ tiếp cầu tam giác

Tiên nhân cầu

TIÊN NHÂN CẦU TAM GIÁC TRỤ

(Hylocereus undatus)

Thuộc loài Lượng thiên xích họ cây Tiên nhân chưởng, còn gọi là cây Lượng thiên xích (Thước đo trời), cây hoa Bá vương, cây mũi tên 3 cạnh, cây hoa kiếm. Phân bố rộng rãi ở Châu Mỹ và vùng nhiệt đới châu Á.

Đặc trưng

Là cây thân leo, nhiều ruột, sống bám. Thân màu xanh thẫm, có 3 gờ, trên viền gờ có gai. Lá thoái hóa.

Tập tính

Ưa môi trường ấm, ẩm và nửa râm, nhiệt độ thích hợp để sinh trưởng là 25-35°C, không chịu được nhiệt độ thấp, dưới 5°C đốt thân dễ bị phai màu và thối mục.

Những điều cần chú ý khi trồng và chăm sóc cây trong nước

Kị ánh nắng chiếu thẳng, nắng quá gắt sẽ làm cháy cây, nhưng cũng không được quá râm, quá râm các tiên nhân cầu trên trụ tam giác sẽ nhọn lại, đồng thời mất đi màu sắc diễm lệ, ảnh hưởng nghiêm trọng đến giá trị thưởng thức.

Phương pháp lấy giống cây trồng trong nước

Có thể chọn cắt những quả cầu mọc trên trụ tam giác đã thành hình, rửa rễ xong ngâm vào nước có thể ra rễ mới rất nhanh, tuy bộ rễ của nó không phát triển, nhưng nếu cắt bớt một phần bộ rễ thì sẽ thúc đẩy cây ra rễ mới.

Kỹ thuật trồng hoa và cây lá trong nước

- Trương Lỗ Quy -

Chịu trách nhiệm xuất bản
TRƯƠNG HẠNH

Biên tập : PHÒNG BIÊN TẬP TỔNG HỢP
Trình bày & bìa : Minhtri Design Co
Sửa bản in : KIỀU LAN

NHÀ XUẤT BẢN MỸ THUẬT
44B Hàm Long, Hoàn Kiếm, Hà Nội
ĐT : 8225473 - 9436141 - 9436126 - Fax : 9436133

Liên kết xuất bản :
CTY VĂN HÓA MINH TRÍ - NS. VĂN LANG
25 Nguyễn Thị Minh Khai, Q.I, TP.HCM
ĐT : 8.242157 - 8233022 - Fax : 84.8.235079

In 1000 cuốn khổ 13x19cm tại Xưởng in CN Trung Tâm Hội Chợ Triển Lãm Việt Nam. Giấy phép số 1521/CXB-QLXB Cục xuất bản cấp ngày 20.12.2002. Trích ngang kế hoạch xuất bản số 299/MT-TNKH Nhà xuất bản Mỹ Thuật cấp ngày 22.9.2003. In xong và nộp lưu chiểu quý 1 năm 2004.

TRƯƠNG LỖ QUY

Kỹ thuật Trồng hoa & cây lá TRONG NƯỚC

Nhà Sách VĂN LANG
25 Nguyễn Thị Minh Khai, Q.1,TP.HCM
ĐT :8242157 - 8233022 - FAX :8235079
9 Phan Đăng Lưu, Q.BT,TP. HCM-ĐT:8413306
E-mail : vanlangnt@yahoo.com

Giá: 35.000đ